Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2026/1348

19.6.2026

KÄÄNNÖS

Tietoverkkorikollisuuden vastainen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus; kansainvälisen yhteistyön vahvistaminen tiettyjen tieto- ja viestintäteknisten järjestelmien avulla tehtävien rikosten torjumisessa ja vakaviin rikoksiin liittyvän sähköisen todistusaineiston jakamisessa

JOHDANTO-OSA

TÄMÄN YLEISSOPIMUKSEN OSAPUOLET, jotka

PITÄVÄT MIELESSÄ Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan päämäärät ja periaatteet,

PANEVAT MERKILLE, että tieto- ja viestintätekniikka, vaikka se sisältääkin valtavasti mahdollisuuksia yhteiskuntien kehittämiseksi, tarjoaa samalla uusia tilaisuuksia rikoksentekijöille, saattaa lisätä rikollisen toiminnan määrää ja kirjoa ja saattaa vaikuttaa haitallisesti valtioihin ja yrityksiin ja yksilöiden ja koko yhteiskunnan hyvinvointiin,

OVAT HUOLESTUNEITA siitä, että tieto- ja viestintäteknisten järjestelmien käytöllä voi olla huomattava vaikutus rikosten mittakaavaan, nopeuteen ja laajuuteen, mukaan luettuina terrorismiin ja kansainväliseen järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvät rikokset, kuten ihmiskauppa, maahanmuuttajien salakuljetus, ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laiton valmistus ja laiton kauppa, laiton huumausainekauppa ja kulttuuriomaisuuden laiton kauppa,

OVAT VAKUUTTUNEITA siitä, että on ensisijaisen tärkeää harjoittaa globaalia rikosoikeudellista politiikkaa, jonka tarkoituksena on suojella yhteiskuntaa tietoverkkorikollisuudelta muun muassa hyväksymällä asianmukaista lainsäädäntöä, määrittelemällä yhteisesti rikosten tunnusmerkistöjä ja prosessuaalista toimivaltaa ja edistämällä kansainvälistä yhteistyötä tällaisen toiminnan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tehokkaammin kansallisella, alueellisella ja kansainvälisellä tasolla,

OVAT PÄÄTTÄNEET kieltää turvasataman niiltä, jotka osallistuvat tietoverkkorikollisuuteen, syyttämällä näistä rikoksista, missä tahansa niitä tehdäänkin,

KOROSTAVAT tarvetta tehostaa yhteensovittamista ja yhteistyötä valtioiden kesken muun muassa tarjoamalla teknistä apua ja valmiuksien kehittämistä, mukaan luettuna teknologian siirto yhteisesti sovituilla ehdoilla erityisesti kehittyville mailleniiden pyynnöstä kansallisen lainsäädännön ja kehysten parantamiseksi ja kansallisten viranomaisten valmiuksien lisäämiseksi kaikenlaisen tietoverkkorikollisuuden käsittelemisessä, kuten rikosten ehkäisemisessä, paljastamisessa ja tutkinnassa ja niitä koskevissa syytetoimissa, ja painottavat tässä yhteydessä Yhdistyneiden kansakuntien roolia,

TIEDOSTAVAT tietoverkkorikollisuuden uhrien määrän kasvun ja sen, että on tärkeää saada uhreille oikeutta ja että haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden tarpeisiin on vastattava toteutettaessa toimia tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien rikosten ehkäisemiseksi ja torjumiseksi,

OVAT PÄÄTTÄNEET tehokkaasti ehkäistä, paljastaa ja estää tietoverkkorikollisuudella hankitun omaisuuden kansainvälisiä siirtoja ja vahvistaa kansainvälistä yhteistyötä tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten tuottaman hyödyn takaisin hankkimisessa ja palauttamisessa,

PITÄVÄT MIELESSÄ, että tietoverkkorikollisuuden ehkäiseminen ja torjuminen on kaikkien valtioiden vastuulla ja että niiden on toimittava yhteistyössä keskenään asiaan liittyvien kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen sekä valtiosta riippumattomien järjestöjen, kansalaisjärjestöjen, akateemisten laitosten ja yksityissektorin toimijoiden tukemina ja näiden osallistuessa, jotta niiden ponnistelut tällä alalla olisivat tehokkaita,

TUNNUSTAVAT sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen tärkeyden kaikissa olennaisissa pyrkimyksissä ehkäistä ja torjua tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvia rikoksia kansallisen lainsäädännön mukaisesti,

OVAT TIETOISIA tarpeesta saavuttaa lainvalvontatavoitteet ja taata sovellettavissa kansainvälisissä ja alueellisissa asiakirjoissa taattujen ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittaminen,

TUNNUSTAVAT oikeuden suojaan mielivaltaiselta tai laittomalta puuttumiselta yksityisyyteen ja henkilötietojen suojaamisen tärkeyden,

ANTAVAT TUNNUSTUSTA Yhdistyneiden kansakuntien huumeiden ja rikollisuuden torjunnasta vastaavan toimiston ja muiden kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen työlle tietoverkkorikollisuuden ehkäisemisessä ja torjumisessa,

PALAUTTAVAT MIELIIN Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 27 joulukuuta 2019 hyväksymän päätöslauselman 74/247 ja 26 toukokuuta 2021 hyväksymän päätöslauselman 75/282,

OTTAVAT HUOMIOON olemassa olevat rikosoikeudellista yhteistyötä koskevat kansainväliset ja alueelliset yleissopimukset ja sopimukset sekä vastaavanlaiset sopimukset Yhdistyneiden kansakuntien jäsenvaltioiden välillä,

OVAT SOPINEET SEURAAVASTA:

I LUKU

YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 artikla

Tarkoitus

Tämän yleissopimuksen tarkoituksena on

a) edistää ja vahvistaa toimenpiteitä, joilla ehkäistään ja torjutaan tietoverkkorikollisuutta vaikuttavammin ja tehokkaammin,

b) edistää, helpottaa ja vahvistaa kansainvälistä yhteistyötä tietoverkkorikollisuuden ehkäisemisessä ja torjumisessa, ja

c) edistää, helpottaa ja tukea teknistä apua ja valmiuksien kehittämistä tietoverkkorikollisuuden ehkäisemiseksi ja torjumiseksi, erityisesti kehittyvien maiden hyväksi.

2 artikla

Käsitteiden käyttö

Tässä yleissopimuksessa:

a) ’tieto- ja viestintätekninen järjestelmä’ tarkoittaa laitetta tai toisiinsa kytkettyjä tai liitettyjä laitteita, joista yksi tai useampi on ohjelmoitu keräämään, tallentamaan ja käsittelemään automaattisesti sähköisiä tietoja,

b) ’sähköiset tiedot’ tarkoittaa sellaisessa muodossa olevien tosiseikkojen, tietojen tai käsitteiden esitystä, että se soveltuu käsiteltäväksi tieto- ja viestintäteknisessä järjestelmässä, mukaan luettuina ohjelmat, joiden avulla tieto- ja viestintätekninen järjestelmä pystyy suorittamaan jonkin toiminnon,

c) ’liikennetiedot’ tarkoittaa tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän välityksellä siirrettyyn viestiin liittyviä tietoja, jotka viestinsiirtoketjuun kuuluva tieto- ja viestintätekninen järjestelmä on tuottanut ja joista ilmenevät viestin alkuperä, määränpää, reitti, kellonaika, päivämäärä, koko ja kesto tai siihen liittyvän palvelun tyyppi,

d) ’sisältötiedot’ tarkoittaa sähköisiä tietoja, jotka eivät ole tilaaja- tai liikennetietoja ja jotka liittyvät tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän siirtämien tietojen sisältöön, mukaan luettuina muun muassa kuvat, tekstiviestit, ääniviestit ja ääni- ja videotallenteet,

e) ’palveluntarjoaja’ tarkoittaa julkista tai yksityistä toimijaa, joka

i) tarjoaa palveluidensa käyttäjille mahdollisuuden tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän avulla tapahtuvaan viestintään, tai

ii) käsittelee tai tallentaa sähköisiä tietoja sellaisen viestintäpalvelun tai sen käyttäjien puolesta,

f) ’tilaajatiedot’ tarkoittaa palveluntarjoajan hallussa olevia, sen palvelujen tilaajiin liittyviä tietoja, jotka eivät ole liikenne- tai sisältötietoja ja joista ilmenevät

i) käytetyn viestintäpalvelun tyyppi, sitä koskevat tekniset järjestelyt ja palvelun kesto,

ii) tilaajan henkilöllisyys, posti- tai käyntiosoite, puhelinnumero tai muun viestintävälineen numero, laskutus- tai maksutiedot, jotka perustuvat palvelusopimukseen tai -järjestelyyn,

iii) muut palvelusopimukseen tai -järjestelyyn perustuvat viestintälaitteiden sijaintipaikkaa koskevat mahdolliset tiedot,

g) ’henkilötiedot’ tarkoittaa tunnistettua tai tunnistettavissa olevaa luonnollista henkilöä koskevia tietoja,

h) ’vakava rikos’ tarkoittaa sellaisen rikoksen tunnusmerkistön täyttävää käyttäytymistä, josta säädetty enimmäisrangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta tai ankarampi rangaistus,

i) ’omaisuus’ tarkoittaa kaikenlaista aineellista tai aineetonta, irtainta tai kiinteää omaisuutta, virtuaalivarat mukaan luettuina, sekä oikeudellisia asiakirjoja tai välineitä, jotka todistavat omistusoikeuden tai muun oikeuden tällaiseen omaisuuteen,

j) ’rikoksen tuottama hyöty’ tarkoittaa rikoksen kautta suoraan tai välillisesti hankittua tai saatua omaisuutta,

k) ’jäädyttäminen’ tai ’takavarikko’ tarkoittaa omaisuuden siirtämistä, muuntamista, luovuttamista tai liikuttamista koskevaa väliaikaista kieltoa tai omaisuuden ottamista väliaikaisesti haltuun tai määräysvaltaan tuomioistuimen tai muun toimivaltaisen viranomaisen määräyksen nojalla,

l) ’menetetyksi tuomitseminen’, johon sisältyy soveltuvin osin menettämisseuraamus, tarkoittaa omaisuuden pysyvää menettämistä tuomioistuimen tai muun toimivaltaisen viranomaisen määräyksen nojalla,

m) ’esirikos’ tarkoittaa rikosta, jonka tuottama hyöty voi tulla tämän yleissopimuksen 17 artiklassa määritellyn rikoksen kohteeksi,

n) ’alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö’ tarkoittaa tietyn alueen täysivaltaisista valtioista koostuvaa järjestöä, jolle sen jäsenvaltiot ovat siirtäneet toimivaltaa tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa ja joka on asianmukaisesti sen sisäisten menettelyjen mukaisesti valtuutettu allekirjoittamaan, ratifioimaan tai hyväksymään tämä yleissopimus tai liittymään siihen; tässä yleissopimuksessa olevat viittaukset ’osapuoliin’ koskevat tällaisia järjestöjä niiden toimivallan rajoissa,

o) ’hätätila’ tarkoittaa tilannetta, jossa luonnollisen henkilön henki tai turvallisuus on merkittävässä ja välittömässä vaarassa.

3 artikla

Soveltamisala

Jollei tässä yleissopimuksessa toisin määrätä, sitä sovelletaan

a) tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten ehkäisemiseen ja tutkintaan ja niitä koskeviin syytetoimiin, mukaan luettuina tällaisten rikosten tuottaman hyödyn jäädyttäminen, takavarikointi, menetetyksi tuomitseminen ja palauttaminen,

b) sähköisen todistusaineiston keräämiseen, saamiseen, säilyttämiseen ja jakamiseen rikostutkintaa tai rikosoikeudenkäyntiä varten tämän yleissopimuksen 23 ja 35 artiklan määräysten mukaisesti.

4 artikla

Yhdistyneiden kansakuntien muiden yleissopimusten ja pöytäkirjojen mukaisesti rangaistaviksi säädetyt rikokset

1. Osapuolten on pannessaan täytäntöön muita sovellettavia Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksia ja pöytäkirjoja, joiden osapuolia ne ovat, varmistettava, että tällaisten yleissopimusten ja pöytäkirjojen mukaisesti rangaistaviksi säädetyt rikokset ovat rikoksia myös kansallisen lainsäädännön mukaan, jos ne tehdään tieto- ja viestintäteknisiä järjestelmiä käyttäen.

2. Tämän artiklan määräysten ei tule tulkita säätävän tekoja rangaistaviksi tämän yleissopimuksen mukaisesti.

5 artikla

Täysivaltaisuuden suojaaminen

1. Osapuolet täyttävät tämän yleissopimuksen mukaisia velvoitteitaan noudattaen valtioiden suvereenin tasa-arvon ja alueellisen koskemattomuuden sekä toisten valtioiden sisäisiin asioihin puuttumattomuuden periaatteita.

2. Tämän yleissopimuksen määräykset eivät oikeuta osapuolta käyttämään toisen valtion alueella tuomiovaltaa tai suorittamaan tehtäviä, jotka toisen valtion kansallisen lainsäädännön mukaan kuuluvat yksinomaan sen omille viranomaisille.

6 artikla

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

1. Osapuolet varmistavat, että ne tämän yleissopimuksen mukaisia velvoitteita täyttäessään noudattavat kansainvälisen ihmisoikeuslainsäädännön mukaisia velvoitteitaan.

2. Tämän yleissopimuksen määräysten ei tule tulkita antavan oikeutusta ihmisoikeuksien tai perusvapauksien tukahduttamiselle, mukaan luettuina oikeudet, jotka liittyvät sanan-, omantunnon-, mielipiteen, uskonnon- tai uskonvapauteen tai rauhanomaiseen kokoontumis- ja yhdistymisvapauteen sovellettavan kansainvälisen ihmisoikeus-lainsäädännön mukaisesti.

II LUKU

KRIMINALISOINTI

7 artikla

Luvaton tunkeutuminen

1. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet säätääkseen kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi teoksi tahallisen ja oikeudettoman tieto- ja viestintätekniseen järjestelmään tai sen osaan tunkeutumisen.

2. Osapuoli voi asettaa rangaistavuuden edellytykseksi sen, että rikos on tehty turvajärjestelyt murtamalla tarkoituksin päästä käsiksi sähköisiin tietoihin tai muussa epärehellisessä tai rikollisessa tarkoituksessa tai että se liittyy sellaiseen tieto- ja viestintätekniseen järjestelmään, joka on kytketty toiseen tieto- ja viestintätekniseen järjestelmään.

8 artikla

Viestintäsalaisuuden loukkaus

1. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet säätääkseen kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi teoksi tahallisen ja oikeudettoman teknisin keinoin tapahtuvan tiedon hankkimisen tietojärjestelmän sisäisestä tai tietojärjestelmien välisestä luottamuksellisesta sähköisten tietojen siirrosta, tällaisia sähköisiä tietoja sisältävän tieto- ja viestintäjärjestelmän tuottama sähkömagneettinen säteily mukaan luettuna.

2. Osapuoli voi asettaa rangaistavuuden edellytykseksi sen, että rikos on tehty epärehellisin tai rikollisin tarkoituksin tai että se liittyy sellaiseen tieto- ja viestintätekniseen järjestelmään, joka on kytketty toiseen tieto- ja viestintätekniseen järjestelmään.

9 artikla

Sähköisiin tietoihin kajoaminen

1. Kukin osapuoli ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin säätääkseen kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistaviksi teoiksi tahallisen ja oikeudettoman sähköisten tietojen vahingoittamisen, poistamisen, turmelemisen, muuttamisen tai salaamisen.

2. Osapuoli voi edellyttää, että tämän artiklan 1 kohdassa kuvattu teko aiheuttaa huomattavaa vahinkoa.

10 artikla

Tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän häirintä

Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet säätääkseen kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi teoksi tahallisen ja oikeudettoman tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän toiminnan vakavan estämisen sähköisiä tietoja syöttämällä, siirtämällä, vahingoittamalla, poistamalla, turmelemalla, muuttamalla tai salaamalla.

11 artikla

Laitteiden väärinkäyttö

1. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet säätääkseen seuraavat teot rangaistaviksi, kun ne on tehty tahallisesti ja oikeudettomasti,

a) seuraavien vastaanottaminen, tuottaminen, myynti, hankkiminen, maahantuonti, levittäminen tai muu saataville asettaminen:

i) laite, mukaan luettuna ohjelma, joka on suunniteltu tai mukautettu ensisijaisesti tämän yleissopimuksen 7–10 artiklan mukaisesti rangaistavaksi säädetyn rikoksen tekemistä varten, tai

ii) salasana, pääsytunnukset, sähköinen allekirjoitus tai muu vastaava tieto, joka mahdollistaa pääsyn tieto- ja viestintätekniseen järjestelmään tai sen osaan,

siinä tarkoituksessa, että laitetta, ohjelma mukaan luettuna, salasanaa, pääsytunnuksia, sähköistä allekirjoitusta tai muuta vastaavaa tietoa käytettäisiin tämän yleissopimuksen 7–10 artiklan mukaisesti rangaistavaksi säädetyn rikoksen tekemiseen, ja

b) tämän artiklan 1 kohdan a alakohdan i tai ii alakohdassa tarkoitetun laitteen tai tiedon hallussapito, kun tarkoituksena on käyttää sitä tämän yleissopimuksen 7–10 artiklan mukaisesti rangaistavaksi säädetyn rikoksen tekemiseen.

2. Tämän artiklan määräysten ei katsota perustavan rikosoikeudellista vastuuta silloin, kun tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun vastaanottamisen, tuottamisen, myynnin, hankkimisen, maahantuonnin, levittämisen tai muun saataville asettamisen tai hallussapidon tarkoituksena ei ole tämän yleissopimuksen 7–10 artiklan mukaisesti rangaistavaksi säädetyn rikoksen tekeminen vaan esimerkiksi tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän luvallinen testaus tai suojaaminen.

3. Kukin osapuoli voi varata itselleen oikeuden olla soveltamatta tämän artiklan 1 kohtaa edellyttäen, että varauma ei koske tämän artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdassa tarkoitettujen laitteiden tai tietojen myyntiä, levittämistä tai muuta saataville asettamista.

12 artikla

Tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän avulla tehty väärennys

1. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet säätääkseen kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi teoksi tahallisen ja oikeudettoman sähköisten tietojen syöttämisen, muuttamisen, poistamisen tai salaamisen, jonka tuloksena syntyy vääriä sähköisiä tietoja, kun tarkoituksena on, että niitä käsiteltäisiin tai käytettäisiin oikeudellisessa yhteydessä ikään kuin ne olisivat aitoja, riippumatta siitä, ovatko tiedot sellaisenaan luettavissa tai ymmärrettävissä.

2. Osapuoli voi asettaa rikosvastuun syntymisen edellytykseksi sen, että teko on toteutettu petollisessa tai muussa epärehellisessä tai rikollisessa tarkoituksessa.

13 artikla

Tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän avulla tehty varkaus tai petos

Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet säätääkseen rangaistavaksi teoksi tahallisen ja oikeudettoman taloudellisen vahingon aiheuttamisen toiselle, kun teko on tehty

a) sähköisiä tietoja syöttämällä, muuttamalla, poistamalla tai salaamalla,

b) tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän toimintaa häiritsemällä,

c) tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän avulla harhauttamalla, minkä seurauksena henkilö tekee tai jättää tekemättä sellaista, mitä hän ei muuten tekisi tai jättäisi tekemättä,

petollisessa tai epärehellisessä tarkoituksessa hankkia oikeudettomasti itselleen tai toiselle henkilölle hyötyä rahan tai muun omaisuuden muodossa.

14 artikla

Rikokset, jotka liittyvät lapsen seksuaalista hyväksikäyttöä tai lapsen seksuaalista riistoa esittävän aineiston julkaisemiseen tietoverkossa

1. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet säätääkseen kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistaviksi seuraavat teot, kun ne on tehty tahallisesti ja oikeudettomasti:

a) lapsen seksuaalista hyväksikäyttöä tai lapsen seksuaalista riistoa esittävän aineiston tuottaminen, tarjoaminen, myyminen, levittäminen, välittäminen, lähettäminen, esittäminen, julkaiseminen tai muuten saataville asettaminen tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän avulla,

b) lapsen seksuaalista hyväksikäyttöä tai lapsen seksuaalista riistoa esittävän aineiston pyytäminen tai hankkiminen tai pääsyn saaminen tällaiseen aineistoon tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän avulla,

c) tieto- ja viestintätekniseen järjestelmään tai muuhun tietovälineeseen tallennetun lapsen seksuaalista hyväksikäyttöä tai lapsen seksuaalista riistoa esittävän aineiston hallussa tai hallinnassa pitäminen,

d) tämän kohdan a–c alakohdan mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten rahoittaminen, jonka osapuolet voivat säätää erilliseksi rikokseksi.

2. Tätä artiklaa sovellettaessa lapsen seksuaalista hyväksikäyttöä tai lapsen seksuaalista riistoa esittävä aineisto käsittää visuaalisen aineiston ja voi käsittää kirjallisia tai ääniaineistoja, jotka kuvaavat tai esittävät alle 18-vuotiasta henkilöä

a) harjoittamassa todellista tai simuloitua seksuaalista toimintaa,

b) seksuaalista toimintaa harjoittavan henkilön läsnä ollessa,

c) jonka intiimialueita esitellään ennen muuta seksuaalisessa tarkoituksessa, tai

d) kidutuksen tai muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rankaisemisen kohteena, ja kyseinen aineisto on luonteeltaan seksuaalista.

3. Osapuoli voi edellyttää, että tämän artiklan 2 kohdassa määritelty aineisto rajoitetaan aineistoon, joka

a) kuvaa tai esittää olemassa olevaa henkilöä, tai

b) esittää visuaalisesti lapsen seksuaalista hyväksikäyttöä tai lapsen seksuaalista riistoa.

4. Kansallisen lainsäädäntönsä ja sovellettavien kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti osapuolet voivat ryhtyä toimiin jättääkseen kriminalisoimatta

a) lasten teot, joiden tarkoituksena on heitä itseään esittävän aineiston tuottaminen, tai

b) tämän artiklan 2 kohdan a–c alakohdassa tarkoitetun aineiston suostumukseen perustuvan tuottamisen, siirtämisen ja hallussapidon, jos aineiston esittämät teot ovat kansallisen lainsäädännön mukaan sallittuja ja jos aineistoa säilytetään yksinomaan siinä tarkoituksessa, että siinä esiintyvät henkilöt voivat käyttää sitä yksityisesti ja suostumukseen perustuen.

5. Tämän yleissopimuksen määräykset eivät vaikuta mihinkään kansainvälisiin velvoitteisiin, jotka paremmin palvelevat lapsen oikeuksien toteutumista.

15 artikla

Houkuttelu tai valmistelu, jonka tarkoituksena on lapseen kohdistuvan seksuaalirikoksen tekeminen

1. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet säätääkseen kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistaviksi teoiksi tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän välityksellä tapahtuvan yhteydenpidon, houkuttelun, valmistelun tai minkä tahansa järjestelyn, jonka tarkoituksena on lapseen kohdistuvan seksuaalirikoksen tekeminen, siten kuin se on määritelty kansallisessa lainsäädännössä, mukaan luettuna tämän yleissopimuksen 14 artiklan mukaisesti rangaistaviksi säädetyn rikoksen tekeminen.

2. Osapuoli voi asettaa edellytykseksi rikoksen tunnusmerkistön täyttymiselle tämän artiklan 1 kohdassa kuvatun käyttäytymisen päämäärää edistävän teon.

3. Osapuoli voi harkita tämän artiklan 1 kohdan mukaisen kriminalisoinnin ulottamista lapsena pidettävään henkilöön kohdistuviin tekoihin.

4. Osapuolet voivat ryhtyä toimiin jättääkseen kriminalisoimatta tämän artiklan 1 kohdassa kuvatut teot silloin kun tekijänä on lapsi.

16 artikla

Intiimien kuvien levittäminen ilman suostumusta

1. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet säätääkseen kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistaviksi teoiksi tahallisen ja oikeudettoman henkilöä esittävän intiimin kuvan myymisen, levittämisen, välittämisen, julkaisemisen tai muuten saataville asettamisen tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän avulla ilman kuvan esittämän henkilön suostumusta.

2. Tämän artiklan 1 kohtaa sovellettaessa intiimi kuva tarkoittaa millä tahansa välineellä tehtyä yli 18-vuotiasta henkilöä esittävää, luonteeltaan seksuaalista kuvatallennetta, kuten valokuvaa tai videotallennetta, jossa henkilön intiimialueet ovat näkyvillä tai jossa henkilö harjoittaa sellaista seksuaalista toimintaa, joka oli yksityistä tallennushetkellä ja jonka tallenteen esittämä henkilö tai esittämät henkilöt saattoivat perustellusti odottaa säilyvän yksityisenä rikoksen tekohetkellä.

3. Osapuoli voi tarvittaessa laajentaa intiimin kuvan määritelmän käsittämään alle 18-vuotiaita henkilöitä esittävät kuvat, jos nämä kansallisen lainsäädännön mukaan voivat ikänsä puolesta harjoittaa seksuaalista toimintaa eikä kuva esitä lapsen hyväksikäyttöä tai riistoa.

4. Tätä artiklaa sovellettaessa alle 18-vuotias intiimin kuvan esittämä henkilö ei voi antaa suostumustaan sellaisen intiimin kuvan levittämiseen, joka on tämän yleissopimuksen 14 artiklan mukaisesti lapsen seksuaalista hyväksikäyttöä tai lapsen seksuaalista riistoa esittävää aineistoa.

5. Osapuoli voi asettaa rikosvastuun syntymisen edellytykseksi sen, että teon tarkoituksena on aiheuttaa vahinkoa.

6. Osapuolet voivat tähän artiklaan liittyvissä asioissa ryhtyä myös muihin toimenpiteisiin kansallisen lainsäädäntönsä ja sovellettavien kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti.

17 artikla

Rikoksen tuottaman hyödyn peseminen

1. Kukin osapuoli toteuttaa kansallisen lainsäädäntönsä perusperiaatteiden mukaisesti tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet säätääkseen rangaistaviksi seuraavat tahalliset teot:

a) i) omaisuuden muuntaminen tai siirtäminen tietoisena siitä, että omaisuus on rikoksen tuottamaa hyötyä, tarkoituksena salata tai peittää omaisuuden laiton alkuperä tai auttaa esirikokseen osallistunutta henkilöä välttämään tekojensa oikeudelliset seuraamukset;

ii) omaisuuden tosiasiallisen luonteen, alkuperän, sijainnin, hallinnan siirron tai liikkeiden tai omaisuuteen liittyvän omistusoikeuden tai muun oikeuden salaaminen tai peittäminen tietoisena siitä, että omaisuus on rikoksen tuottamaa hyötyä;

b) kyseisen osapuolen oikeusjärjestelmän peruskäsitteet huomioon ottaen

i) omaisuuden hankkiminen, hallussapito tai käyttäminen tietoisena omaisuutta vastaanotettaessa siitä, että omaisuus on rikoksen tuottamaa hyötyä;

ii) osallisuus tämän artiklan mukaisesti rangaistavaksi säädettyyn rikokseen tai tällaista rikosta koskeva kumppanuus tai salahanke, yritys ja avunanto, yllytys, edistäminen ja neuvominen.

2. Tämän artiklan 1 kohdan täytäntöönpanemiseksi tai soveltamiseksi

a) kukin osapuoli säätää esirikoksiksi tämän yleissopimuksen 7–16 artiklan mukaisesti rangaistaviksi säädetyt vastaavat rikokset,

b) jos osapuolten lainsäädäntö sisältää esirikosten luettelon, ne sisällyttävät luetteloon kattavasti vähintään tämän yleissopimuksen 7–16 artiklan mukaisesti rangaistaviksi säädetyt rikokset,

c) sovellettaessa tämän kohdan b alakohtaa katsotaan esirikoksiksi sekä kyseisen osapuolen tuomiovaltaan kuuluvalla alueella että sen ulkopuolella tehdyt rikokset. Osapuolen tuomiovaltaan kuuluvan alueen ulkopuolella tehdyt rikokset katsotaan kuitenkin esirikoksiksi ainoastaan silloin, kun teko on rikos tekovaltion kansallisen lainsäädännön mukaan ja olisi rikos tätä artiklaa täytäntöönpanevan tai soveltavan osapuolen kansallisen lainsäädännön mukaan, jos teko olisi tehty siellä,

d) kukin osapuoli toimittaa Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille jäljennökset tai kuvaukset niistä säädöksistään, joilla tämä artikla pannaan täytäntöön, sekä mahdollisista myöhemmistä muutoksista näihin säädöksiin,

e) jos osapuolen kansallisen lainsäädännön perusperiaatteet sitä edellyttävät, voidaan säätää, että tämän artiklan 1 kohdan rikoksia koskevia määräyksiä ei sovelleta esirikoksen tekijöihin,

f) tämän artiklan 1 kohdassa mainitun rikoksen tunnusmerkistöön kuuluva tietoisuus, tahallisuus tai tarkoitus voidaan päätellä objektiivisista tosiseikoista.

18 artikla

Oikeushenkilöiden vastuu

1. Kukin osapuoli toteuttaa oikeusperiaatteidensa mukaisesti tarvittavat toimenpiteet säätääkseen oikeushenkilöiden vastuusta osallistumisesta tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyihin rikoksiin.

2. Osapuolen oikeusperiaatteista riippuen oikeushenkilöiden vastuu voi olla rikosoikeudellista, siviilioikeudellista tai hallinto-oikeudellista.

3. Oikeushenkilöiden vastuu ei rajoita rikoksiin syyllistyneiden luonnollisten henkilöiden rikosoikeudellista vastuuta.

4. Kukin osapuoli varmistaa erityisesti, että tämän artiklan mukaan vastuuseen saatettuihin oikeushenkilöihin kohdistetaan tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia rikosoikeudellisia tai muita seuraamuksia, taloudelliset seuraamukset mukaan luettuina.

19 artikla

Osallisuus ja yritys

1. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet säätääkseen kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi teoksi tahallisen osallisuuden tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistavaksi säädettyyn rikokseen missä tahansa ominaisuudessa, kuten rikoskumppanina, avustajana tai yllyttäjänä.

2. Kukin osapuoli voi toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet säätääkseen kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi teoksi tahallisen yrityksen tehdä tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistavaksi säädetty rikos.

3. Kukin osapuoli voi toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet säätääkseen kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti rangaistavaksi teoksi tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistavaksi säädetyn rikoksen tahallisen valmistelun.

20 artikla

Vanhentumisaika

Kukin osapuoli säätää tarvittaessa ja rikoksen vakavuuden huomioon ottaen kansallisessa lainsäädännössään pitkän vanhentumisajan tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten oikeuskäsittelyn aloittamiselle ja vanhentumisajan pidentämisestä tai vanhentumisen keskeyttämisestä silloin kun rikoksesta epäilty on vältellyt oikeutta.

21 artikla

Syytetoimet, tuomitseminen ja seuraamukset

1. Kukin osapuoli määrää tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädetyistä rikoksista tehokkaat, oikeasuhtaiset ja varoittavat seuraamukset, joissa otetaan huomioon rikoksen vakavuus.

2. Kukin osapuoli voi toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet säätääkseen kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti raskauttavista seikoista, joita sovelletaan tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyihin rikoksiin, kriittiseen tietoinfrastruktuuriin vaikuttavat seikat mukaan luettuina.

3. Kukin osapuoli pyrkii varmistamaan, että kaikkea kansallisen lainsäädännön mukaista oikeudellista harkintavaltaa, joka koskee henkilöiden asettamista syytteeseen tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädetyistä rikoksista, käytetään siten, että näihin rikoksiin liittyvät lainvalvontatoimet ovat mahdollisimman tehokkaita ja että tarve estää tällaisten rikosten tekeminen otetaan asianmukaisesti huomioon.

4. Kukin osapuoli varmistaa, että tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädetyistä rikoksista syytteeseen asetettu henkilö pystyy käyttämään kaikkia oikeuksia ja takeita osapuolen kansallisen lainsäädännön ja sovellettavien kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti, mukaan luettuina oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin ja puolustuksen oikeudet.

5. Tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten osalta kukin osapuoli ryhtyy tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti ja ottaen asianmukaisesti huomioon puolustuksen oikeudet pyrkiäkseen varmistamaan, että ehdoissa, jotka liittyvät päätöksiin vapauttaa henkilö odottamaan oikeuskäsittelyä tai valituksen käsittelyä, otetaan huomioon tarve varmistaa syytetyn läsnäolo myöhemmässä rikosoikeudenkäynnissä.

6. Kukin osapuoli ottaa huomioon kyseessä olevan rikoksen vakavuuden harkittaessa mahdollisuutta rikoksista tuomittujen henkilöiden ennenaikaiseen tai ehdonalaiseen vapauttamiseen.

7. Osapuolet varmistavat, että kansallisessa lainsäädännössä on säädetty asianmukaisista toimenpiteistä tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädetyistä rikoksista syytettyjen lasten suojelemiseksi ja että toimenpiteet ovat lapsen oikeuksia koskevassa yleissopimuksessa ja sen sovellettavissa pöytäkirjoissa sekä muissa sovellettavissa kansainvälisissä tai alueellisissa asiakirjoissa asetettujen velvoitteiden mukaisia.

8. Tämän yleissopimuksen määräykset eivät vaikuta periaatteeseen, jonka mukaan tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädetyt rikokset ja niihin sovellettavat vastuusta vapauttavat seikat tai muut toiminnan lainmukaisuutta määräävät oikeudelliset periaatteet kuvataan kunkin osapuolen kansallisessa lainsäädännössä ja tällaisista rikoksista nostetaan syyte ja tuomitaan rangaistus kyseisen lainsäädännön mukaisesti.

III LUKU

TUOMIOVALTA

22 artikla

Tuomiovalta

1. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat toimenpiteet ulottaakseen tuomiovaltansa tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyihin rikoksiin, kun

a) rikos on tehty kyseisen osapuolen alueella, tai

b) rikos on tehty aluksessa, joka rikoksen tekohetkellä käytti kyseisen osapuolen lippua, tai ilma-aluksessa, joka tuolla hetkellä oli rekisteröity kyseisen osapuolen lainsäädännön mukaisesti.

2. Jollei tämän yleissopimuksen 5 artiklassa toisin määrätä, osapuoli voi myös ulottaa tuomiovaltansa tällaisiin rikoksiin, jos

a) rikos on tehty kyseisen osapuolen kansalaista vastaan, tai

b) rikoksen on tehnyt kyseisen osapuolen kansalainen tai sen alueella vakituisesti asuva kansalaisuudeton henkilö, tai

c) rikos on säädetty rangaistavaksi tämän yleissopimuksen 17 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii alakohdan mukaisesti ja se on tehty kyseisen osapuolen alueen ulkopuolella tarkoituksena tehdä sen rikos, joka on säädetty rangaistavaksi tämän yleissopimuksen 17 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohdan tai ii alakohdan tai b alakohdan i alakohdan mukaisesti, tai

d) rikos on tehty kyseistä osapuolta vastaan.

3. Tämän yleissopimuksen 37 artiklan 11 kohdan soveltamisesta varten kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat toimenpiteet ulottaakseen tuomiovaltansa tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyihin rikoksiin, kun rikoksesta epäilty oleskelee kyseisen osapuolen alueella eikä tämä osapuoli luovuta epäiltyä yksinomaan sillä perusteella, että tämä on sen kansalainen.

4. Kukin osapuoli voi myös toteuttaa tarvittavat toimenpiteet ulottaakseen tuomiovaltansa tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyihin rikoksiin, kun rikoksesta epäilty oleskelee kyseisen osapuolen alueella eikä osapuoli luovuta epäiltyä.

5. Jos tuomiovaltaansa tämän artiklan 1 tai 2 kohdan mukaisesti käyttävälle osapuolelle on ilmoitettu tai se on muutoin saanut tietää, että toinen osapuoli on aloittanut tutkinnan, syytetoimet tai oikeudenkäynnin saman teon perusteella, kyseisten osapuolten toimivaltaiset viranomaiset neuvottelevat tarvittaessa keskenään toimiensa yhteensovittamiseksi.

6. Tämä yleissopimus ei estä osapuolia käyttämästä kansallisen lainsäädäntönsä mukaista rikosoikeudellista toimivaltaa, tämän kuitenkaan rajoittamatta yleisen kansainvälisen oikeuden määräyksiä.

IV LUKU

MENETTELYLLISET TOIMET JA LAINVALVONTA

23 artikla

Menettelyllisten toimien soveltamisala

1. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet säätääkseen tämän luvun määräysten mukaisten toimivaltuuksien ja menettelyjen soveltamisesta yksittäiseen rikostutkintaan tai rikosoikeudenkäyntiin.

2. Jollei tässä yleissopimuksessa toisin määrätä, kukin osapuoli soveltaa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja toimivaltuuksia ja menettelyjä

a) tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyihin rikoksiin,

b) muihin tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän avulla tehtyihin rikoksiin, ja

c) mihin tahansa rikokseen liittyvän sähköisen todistusaineiston keräämiseen.

3. a) Kukin osapuoli voi tehdä varauman, jonka mukaan se soveltaa tämän yleissopimuksen 29 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä ainoastaan varaumassa yksilöityihin rikoksiin tai rikostyyppeihin, edellyttäen kuitenkin, että näiden rikosten tai rikostyyppien valikoima ei ole suppeampi kuin niiden rikosten valikoima, joihin se soveltaa tämän yleissopimuksen 30 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä. Kukin osapuoli harkitsee tällaisen varauman rajoittamista siten, että 29 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä voidaan soveltaa mahdollisimman laajalti.

b) Jos osapuoli ei tämän yleissopimuksen hyväksymisajankohtana voimassa olevan lainsäädäntönsä asettamien rajoitusten vuoksi pysty soveltamaan 29 ja 30 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä viesteihin, joita siirretään palveluntarjoajan tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän sisällä:

i) jota käytetään rajatun käyttäjäryhmän palvelemiseksi, ja

ii) joka ei käytä julkisia viestintäverkkoja eikä ole kytketty toiseen julkiseen tai yksityiseen tieto- ja viestintätekniseen järjestelmään,

kyseinen osapuoli voi varata itselleen oikeuden olla soveltamatta näitä toimenpiteitä tällaisiin viesteihin. Kukin osapuoli harkitsee tällaisen varauman rajoittamista siten, että tämän yleissopimuksen 29 ja 30 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä voidaan soveltaa mahdollisimman laajalti.

24 artikla

Ehdot ja takeet

1. Kukin osapuoli varmistaa, että tämän luvun mukaisten toimivaltuuksien ja menettelyjen käyttöönottoa, toimeenpanoa ja soveltamista koskevat sen kansalliseen lainsäädäntöön perustuvat ehdot ja takeet, joiden tulee varmistaa ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suoja kansainvälisen ihmisoikeuslainsäädännön osapuolelle asettamien velvoitteiden mukaisesti ja joihin tulee sisältyä suhteellisuusperiaate.

2. Kunkin osapuolen kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja sen täytäntöönpanemiseksi tällaisiin ehtoihin ja takeisiin sisältyy menettelyn tai toimivaltuuden luonteen huomioon ottaen muun muassa tuomioistuimen tai muun riippumattoman tahon suorittama valvonta, oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin, toimivaltuuden tai menettelyn soveltamiseen oikeuttavat perusteet ja sen soveltamisen asiallinen ja ajallinen rajaus.

3. Kukin osapuoli ottaa huomioon tämän luvun mukaisten toimivaltuuksien ja menettelyjen vaikutuksen kolmansien osapuolten oikeuksiin, velvollisuuksiin ja oikeutettuihin etuihin siinä määrin kuin se on yleisen edun ja erityisesti asianmukaisen oikeudenhoidon mukaista.

4. Tämän artiklan mukaisesti säädettyjä ehtoja ja takeita sovelletaan kansallisella tasolla tämän luvun mukaisesti määriteltyihin toimivaltuuksiin ja menettelyihin sekä kotimaassa tehtävässä rikostutkinnassa ja oikeudenkäynneissä että pyynnön vastaanottaneen osapuolen toteuttamassa kansainvälisessä yhteistyössä.

5. Viittaukset tuomioistuimen tai muun riippumattoman tahon valvontaan tämän artiklan 2 kohdassa ovat viittauksia tällaiseen arviointiin kansallisella tasolla.

25 artikla

Tallennettujen sähköisten tietojen säilyttämisen nopea varmistaminen

1. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet antaakseen toimivaltaisille viranomaisilleen valtuudet määrätä tai muutoin nopeasti varmistaa tiettyjen tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän avulla tallennettujen sähköisten tietojen säilyttäminen, mukaan luettuina liikennetiedot, sisältötiedot ja tilaajatiedot, erityisesti silloin kun on syytä uskoa, että sähköiset tiedot ovat erityisen alttiita häviämiselle ja muuttamiselle.

2. Mikäli osapuoli panee tämän artiklan 1 kohdan täytäntöön mahdollistamalla määräyksen antamisen henkilölle tiettyjen hänen hallussaan tai hallinnassaan olevien sähköisten tietojen säilyttämisestä, kyseinen osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet, joiden avulla henkilö voidaan velvoittaa turvaamaan tällaisten sähköisten tietojen säilyminen ja niiden eheys riittävän pitkään, kuitenkin enintään 90 päivän ajan, jotta toimivaltaisilla viranomaisilla on mahdollisuus pyytää tietojen luovutusta. Osapuoli voi säätää mahdollisuudesta pidentää tällaisen määräyksen voimassaoloaikaa.

3. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet velvoittaakseen sähköisten tietojen haltijan tai niiden säilyttämiseen velvoitetun muun henkilön pitämään tällaiset menettelyt salassa osapuolen kansallisessa lainsäädännössä määrätyn ajan.

26 artikla

Liikennetietojen säilyttämisen nopea varmistaminen ja osittainen luovutus

Kukin osapuoli toteuttaa tämän yleissopimuksen 25 artiklan määräysten mukaisesti säilytettävien liikennetietojen osalta tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet

a) taatakseen mahdollisuuden liikennetietojen säilyttämisen nopeaan varmistamiseen riippumatta siitä, onko viestin siirrossa ollut mukana yksi tai useampi palveluntarjoaja, ja

b) taatakseen riittävien liikennetietojen nopean luovuttamisen osapuolen toimivaltaiselle viranomaiselle tai tämän nimeämälle henkilölle, jotta osapuoli voi tunnistaa palveluntarjoajat ja polun, jota pitkin viesti tai osoitetut tiedot on siirretty.

27 artikla

Esittämismääräys

Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet antaakseen toimivaltaisille viranomaisilleen valtuudet määrätä

a) kyseisen osapuolen alueella oleva henkilö esittämään tietyt hallussaan tai hallinnassaan olevat sähköiset tiedot, jotka on tallennettu tieto- ja viestintätekniseen järjestelmään tai sähköiseen tietovälineeseen, ja

b) kyseisen osapuolen alueella palveluita tarjoava palveluntarjoaja esittämään näihin palveluihin liittyviä tilaajatietoja, jotka ovat kyseisen palveluntarjoajan hallussa tai hallinnassa.

28 artikla

Tallennettuihin sähköisiin tietoihin kohdistuva etsintä ja takavarikko

1. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet antaakseen toimivaltaisille viranomaisilleen valtuudet suorittaa etsintä tai muulla vastaavalla tavalla hankkia pääsy, joka kohdistuu

a) tieto- ja viestintätekniseen järjestelmään, sen osaan tai sinne tallennettuihin sähköisiin tietoihin, ja

b) sähköiseen tietovälineeseen, johon etsityt sähköiset tiedot mahdollisesti on tallennettu,

kyseisen osapuolen alueella.

2. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet varmistaakseen, että kun sen viranomaiset suorittavat tiettyyn tieto- ja viestintätekniseen järjestelmään tai sen osaan kohdistuvaa etsintää tai muulla vastaavalla tavalla hankkivat pääsyn siihen tämän artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti ja niillä on syytä uskoa, että etsityt sähköiset tiedot on tallennettu toiseen kyseisen osapuolen alueella olevaan tieto- ja viestintätekniseen järjestelmään tai sen osaan, ja tällaisiin tietoihin voi laillisesti saada pääsyn ensin mainitusta järjestelmästä tai ne ovat ensin mainitun järjestelmän saatavilla, kyseiset viranomaiset voivat nopeasti suorittaa etsinnän saadakseen pääsyn myös toiseen tieto- ja viestintätekniseen järjestelmään.

3. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet antaakseen toimivaltaisille viranomaisilleen valtuudet takavarikoida tai muulla vastaavalla tavalla turvata alueellaan sähköiset tiedot, joihin on hankittu pääsy tämän artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti. Näihin toimenpiteisiin sisältyvät valtuudet

a) takavarikoida tai muulla vastaavalla tavalla turvata tieto- ja viestintätekninen järjestelmä tai sen osa tai sähköinen tietoväline,

b) tehdä ja säilyttää jäljennöksiä vastaavista sähköisistä tiedoista sähköisessä muodossa,

c) turvata vastaavien tallennettujen sähköisten tietojen eheys,

d) estää pääsy näihin sähköisiin tietoihin tieto- ja viestintäteknisessä järjestelmässä, johon on hankittu pääsy, tai poistaa ne sieltä.

4. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet antaakseen toimivaltaisille viranomaisilleen valtuudet määrätä henkilö, jolla on tietoa kyseisen tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän, tieto- ja viestintäverkon tai niiden osien toiminnasta tai niiden sisältämien sähköisten tietojen suojaamiseen käytetyistä menetelmistä, antamaan kohtuuden rajoissa tämän artiklan 1–3 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisen mahdollistavat tiedot.

29 artikla

Liikennetietojen reaaliaikainen kerääminen

1. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet antaakseen toimivaltaisille viranomaisilleen valtuudet

a) kerätä tai tallentaa teknisin keinoin kyseisen osapuolen alueella, ja

b) velvoittaa palveluntarjoaja sen olemassa olevan teknisen valmiuden puitteissa

i) keräämään tai tallentamaan teknisin keinoin kyseisen osapuolen alueella, tai

ii) toimimaan yhteistyössä toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja avustamaan niitä, kun ne keräävät tai tallentavat,

reaaliaikaisesti osapuolen alueella tiettyihin tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän avulla siirrettäviin viesteihin liittyviä liikennetietoja.

2. Mikäli osapuoli ei kansallisen oikeusjärjestelmänsä periaatteiden vuoksi voi toteuttaa tämän artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä, se voi sen sijaan toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet varmistaakseen tiettyihin sen alueella siirrettäviin viesteihin liittyvien liikennetietojen reaaliaikaisen keräämisen tai tallentamisen teknisin keinoin kyseisellä alueella.

3. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet velvoittaakseen palveluntarjoajan pitämään salassa tämän artiklan mukaisten valtuuksien käytön ja siihen liittyvät tiedot.

30 artikla

Sisältötiedon hankkiminen

1. Kukin osapuoli toteuttaa tiettyjen kansallisen lainsäädäntönsä määrittelemien vakavien rikosten osalta tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet antaakseen toimivaltaisille viranomaisilleen valtuudet

a) kerätä tai tallentaa teknisin keinoin kyseisen osapuolen alueella, ja

b) velvoittaa palveluntarjoaja sen olemassa olevan teknisen valmiuden puitteissa

i) keräämään tai tallentamaan teknisin keinoin kyseisen osapuolen alueella, tai

ii) toimimaan yhteistyössä toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja avustamaan niitä, kun ne keräävät tai tallentavat,

reaaliaikaisesti tiettyjen osapuolen alueella tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän avulla siirrettävien viestien sisältötietoja.

2. Mikäli osapuoli ei kansallisen oikeusjärjestelmänsä periaatteiden vuoksi voi toteuttaa tämän artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä, se voi sen sijaan toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet varmistaakseen tiettyjen sen alueella siirrettävien viestien sisältötietojen reaaliaikaisen keräämisen tai tallentamisen teknisin keinoin kyseisellä alueella.

3. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet velvoittaakseen palveluntarjoajan pitämään salassa tämän artiklan mukaisten valtuuksien käytön ja siihen liittyvät tiedot.

31 artikla

Rikoksen tuottaman hyödyn jäädyttäminen, takavarikointi ja menetetyksi tuomitseminen

1. Kukin osapuoli toteuttaa, niin laajasti kuin se on sen kansallisen oikeusjärjestelmän mukaan mahdollista, tarvittavat toimenpiteet mahdollistaakseen seuraavassa mainittujen tuomitsemisen menetetyksi

a) tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten tuottama hyöty tai omaisuus, jonka arvo vastaa tällaisen hyödyn arvoa,

b) omaisuus, laitteet tai muut rikoksentekovälineet, joita käytetään tai aiotaan käyttää tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädetyissä rikoksissa.

2. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat toimenpiteet mahdollistaakseen tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen erien tunnistamisen, jäljittämisen, jäädyttämisen tai takavarikoinnin myöhempää menetetyksi tuomitsemista varten.

3. Kukin osapuoli toteuttaa oman kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet säännelläkseen toimivaltaisten viranomaisten menettelyä niiden hoitaessa tämän artiklan 1 ja 2 kohdan soveltamisalaan kuuluvaa jäädytettyä, takavarikoitua tai menetetyksi tuomittua omaisuutta.

4. Jos rikoksen tuottama hyöty on osittain tai kokonaan muunnettu tai vaihdettu muuksi omaisuudeksi, tässä artiklassa tarkoitetut toimenpiteet koskevat rikoksen tuottaman hyödyn sijasta tällaista omaisuutta.

5. Jos rikoksen tuottama hyöty on sekoitettu laillisista lähteistä saatuun omaisuuteen, tämä omaisuus voidaan tuomita menetetyksi niiltä osin kuin se vastaa siihen sekoitetun rikoksen tuottaman hyödyn arvioitua arvoa, tämän kuitenkaan rajoittamatta jäädyttämiseen tai takavarikointiin liittyviä valtuuksia.

6. Tuloihin tai muihin etuihin, jotka on saatu rikoksen tuottamasta hyödystä, omaisuudesta, joksi rikoksen tuottama hyöty on muunnettu tai vaihdettu, tai omaisuudesta, johon rikoksen tuottama hyöty on sekoitettu, sovelletaan tässä artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä samalla tavoin ja samassa määrin kuin rikoksen tuottamaan hyötyyn.

7. Tämän artiklan ja tämän yleissopimuksen 50 artiklan soveltamisesta varten kukin osapuoli antaa tuomioistuimilleen tai muille toimivaltaisille viranomaisilleen valtuudet määrätä, että pankki- tai rahoitustietojen tai liiketoimintaa koskevien tietojen on oltava käytettävissä tai että ne takavarikoidaan. Osapuoli ei kieltäydy noudattamasta tämän kohdan määräyksiä pankkisalaisuuden perusteella.

8. Kukin osapuoli voi harkita mahdollisuutta vaatia, että rikoksentekijä todistaa rikoksen tuottamaksi hyödyksi väitetyn tai muun menetetyksi tuomittavan omaisuuden laillisen alkuperän, siltä osin kuin tällainen vaatimus on sen kansallisen lainsäädännön periaatteiden sekä oikeudenkäyntien ja muun käsittelyn luonteen mukainen.

9. Tämän artiklan määräysten ei katsota rajoittavan vilpittömässä mielessä toimivien kolmansien osapuolten oikeuksia.

10. Tämän artiklan määräykset eivät vaikuta periaatteeseen, jonka mukaan siinä tarkoitetut toimenpiteet määritellään ja pannaan täytäntöön osapuolen kansallisen lainsäädännön säännösten mukaisesti.

32 artikla

Aiemman rikollisuuden selvittäminen

Kukin osapuoli voi toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset tai muut toimenpiteet, jotta rikoksesta epäillylle mahdollisesti aiemmin toisessa valtiossa annettu tuomio tulee otetuksi huomioon asianmukaisiksi katsotuin ehdoin ja tarkoituksin, jotta tätä tietoa voidaan käyttää tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistavaksi säädettyyn rikokseen liittyvässä rikosoikeudenkäynnissä.

33 artikla

Todistajien suojelu

1. Kukin osapuoli ryhtyy tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin kansallisen lainsäädäntönsä ja mahdollisuuksiensa mukaisesti antaakseen tehokasta suojelua mahdolliselta kostolta tai pelottelulta todistajille, jotka todistavat tai vilpittömässä mielessä ja perustellusti antavat tietoa tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädetyistä rikoksista tai muutoin tekevät yhteistyötä tutkinta- tai oikeusviranomaisten kanssa, ja tarvittaessa heidän sukulaisilleen ja muille läheisilleen.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuina toimenpiteinä voidaan, rajoittamatta vastaajan oikeuksia, mukaan lukien oikeus oikeussuojaan, muun muassa

a) ottaa käyttöön tällaisten henkilöiden fyysisen suojelun menettelyjä, kuten tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan heidän sijoittamisensa toiseen paikkaan sekä tarvittaessa sen mahdollistaminen, että heidän henkilöllisyyttään ja olinpaikkaansa koskevia tietoja ei paljasteta tai niiden paljastamista rajoitetaan,

b) määrätä sellaisia todistelua koskevia sääntöjä, jotka mahdollistavat todistajanlausunnon antamisen todistajan turvallisuuden varmistavalla tavalla, kuten sääntö, että todistajanlausunnon saa antaa viestintätekniikan kuten videoyhteyksien tai muiden asianmukaisten välineiden avulla.

3. Osapuolet harkitsevat sopimusten tai järjestelyjen tekemistä toisten valtioiden kanssa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden sijoittamiseksi toiseen paikkaan.

4. Tämän artiklan määräykset koskevat myös rikoksen uhreja, kun he toimivat todistajina.

34 artikla

Uhrien avustaminen ja suojelu

1. Kukin osapuoli ryhtyy mahdollisuuksiensa mukaisesti tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin avustaakseen ja suojellakseen tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten uhreja, erityisesti silloin kun heitä uhataan kostolla tai pelotellaan.

2. Kukin osapuoli ottaa kansallista lainsäädäntöään noudattaen käyttöön asianmukaiset menettelyt, jotta tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten uhrit voivat hakea vahingonkorvausta ja hyvitystä.

3. Kukin osapuoli mahdollistaa kansallista lainsäädäntöään noudattaen uhrien näkemysten ja huolien esittämisen ja käsittelyn rikosoikeudenkäynnin asianmukaisissa vaiheissa tavalla, joka ei rajoita puolustuksen oikeuksia.

4. Tämän yleissopimuksen 14 ja 16 artiklan mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten osalta kukin osapuoli ryhtyy kansallista lainsäädäntöään noudattaen toimenpiteisiin tarjotakseen apua tällaisten rikosten uhreille, mukaan luettuna heidän fyysisen ja psyykkisen toipumisensa tukeminen, yhteistyössä asiaan liittyvien kansainvälisten järjestöjen, kansalaisjärjestöjen ja muiden kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa.

5. Tämän artiklan 2–4 kohdan säännöksiä soveltaessaan kukin osapuoli ottaa huomioon uhrien iän ja sukupuolen sekä heidän erityiset olosuhteensa ja tarpeensa, lasten erityiset olosuhteet ja tarpeet mukaan luettuina.

6. Kukin osapuoli toteuttaa kansallisen säädöskehyksensä mahdollistamassa laajuudessa tehokkaita toimia varmistaakseen tämän yleissopimuksen 14 ja 16 artiklassa kuvaillun sisällön poistamista tai sisältöön pääsyn estämistä koskevien pyyntöjen täyttämisen.

V LUKU

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

35 artikla

Kansainvälisen yhteistyön yleiset periaatteet

1. Osapuolet toimivat keskenään yhteistyössä tämän yleissopimuksen sekä muiden sovellettavien kansainvälistä rikosoikeudellista yhteistyötä koskevien kansainvälisten asiakirjojen ja kansallisen säädösten mukaisesti seuraavia tarkoituksia varten:

a) tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten tutkinta, niitä koskevat syytetoimet ja niihin liittyvä oikeudenkäynti, mukaan luettuina tällaisten rikosten tuottaman hyödyn jäädyttäminen, takavarikointi, menetetyksi tuomitseminen ja palauttaminen,

b) tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjä rikoksia koskevan sähköisen todistusaineiston kerääminen, saaminen, säilyttämisen varmistaminen ja jakaminen,

c) vakavia rikoksia koskevan sähköisen todistusaineiston kerääminen, saaminen, säilyttämisen varmistaminen ja jakaminen, mukaan luettuina muiden tämän yleissopimuksen hyväksymisajankohtana voimassa olevien Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusten ja pöytäkirjojen mukaisesti rangaistaviksi säädetyt vakavat rikokset.

2. Tämän artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettuja rikoksia koskevan sähköisen todistusaineiston keräämiseen, saamiseen, säilyttämisen varmistamiseen ja jakamiseen sovelletaan tämän yleissopimuksen 40 artiklan ja 41–46 artiklan vastaavia kohtia

3. Kun kansainväliseen yhteistyöhön liittyvissä asioissa edellytetään kaksoisrangaistavuutta, sen katsotaan toteutuneen riippumatta siitä, luokitellaanko kyseinen rikos pyynnön vastaanottaneen osapuolen lainsäädännössä samaan rikosluokkaan tai nimitetäänkö rikosta samoille termeillä kuin pyynnön esittänyt osapuoli, jos pyynnössä tarkoitetun rikoksen taustalla oleva toiminta molempien osapuolten lainsäädännön mukaan, rangaistava teko.

36 artikla

Henkilötietojen suoja

1. a) Tämän yleissopimuksen mukaisesti henkilötietoja siirtävä osapuoli noudattaa kansallista lainsäädäntöään ja sovellettavan kansainvälisen oikeuden siirtävälle osapuolelle mahdollisesti asettamia velvoitteita. Osapuolet eivät ole velvollisia siirtämään henkilötietoja tämän yleissopimuksen mukaisesti, jos tietoja ei pystytä antamaan osapuolten sovellettavia henkilötietojen suojaa koskevia lakeja noudattaen.

b) Jos henkilötietoja ei voida siirtää tämän artiklan 1 kohdan a alakohdan määräyksiä noudattaen, osapuolet voivat pyrkiä asettamaan sovellettavien lakien mukaisesti asianmukaisia ehtoja, joilla varmistetaan henkilötietojen siirtämistä koskevan pyynnön täyttämisen kannalta välttämättömien vaatimusten toteutuminen.

c) Osapuolia kannustetaan tekemään kahden- tai monenvälisiä järjestelyjä henkilötietojen siirtämisen helpottamiseksi.

2. Siirrettäessä henkilötietoja tämän yleissopimuksen mukaisesti osapuolet varmistavat, että saatuihin henkilötietoihin sovelletaan kunkin osapuolen säädöskehyksen mukaisia tehokkaita ja asianmukaisia suojatoimia.

3. Tämän yleissopimuksen mukaisesti saatujen henkilötietojen siirtämiseksi kolmanteen maahan tai kansainväliselle organisaatiolle osapuoli ilmoittaa asiasta alkuperäiselle siirtävälle osapuolelle ja pyytää tältä luvan.

Osapuoli siirtää henkilötiedot vasta saatuaan luvan alkuperäiseltä siirtävältä osapuolelta, joka voi vaatia, että lupa annetaan kirjallisesti.

37 artikla

Luovuttaminen

1. Tätä artiklaa sovelletaan tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyihin rikoksiin, joita koskevan luovuttamispyynnön kohteena oleva henkilö oleskelee pyynnön vastaanottaneen osapuolen alueella, edellyttäen, että rikos, jota luovuttamispyyntö koskee, on sekä pyynnön esittäneen että pyynnön vastaanottaneen osapuolen kansallisen lainsäädännön mukaan rangaistava teko. Kun luovuttamista pyydetään lopullisen tuomion täytäntöönpanemiseksi vankeusrangaistuksena tai muussa vapaudenmenetyksen muodossa, joka on määrätty rikoksesta, jonka johdosta rikoksentekijä voidaan luovuttaa, pyynnön vastaanottanut osapuoli voi suostua luovuttamiseen kansallisen lainsäädännön nojalla.

2. Tämän artiklan 1 kohdan määräysten estämättä osapuoli, jonka lainsäädäntö sen sallii, voi suostua luovuttamaan henkilön sellaisen tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistavaksi säädetyn rikoksen johdosta, joka ei sen kansallisen lainsäädännön mukaan ole rangaistava teko.

3. Jos luovuttamispyyntö koskee useita erillisiä rikoksia, joista ainakin yhden johdosta rikoksentekijä voidaan luovuttaa tämän artiklan mukaisesti, ja joista joidenkin johdosta rikoksentekijää ei voida vankeusrangaistuksen vuoksi, mutta jotka liittyvät tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyihin rikoksiin, pyynnön vastaanottanut osapuoli voi soveltaa tätä artiklaa myös näihin rikoksiin.

4. Jokainen rikos, johon tätä artiklaa sovelletaan, katsotaan osapuolten välisissä luovuttamista koskevissa sopimuksissa rikokseksi, jonka johdosta rikoksentekijä voidaan luovuttaa. Osapuolet sitoutuvat sisällyttämään nämä rikokset kaikkiin välillään tehtäviin luovuttamista koskeviin sopimuksiin rikoksina, joiden johdosta rikoksentekijä voidaan luovuttaa.

5. Jos osapuoli, joka asettaa luovuttamisen ehdoksi sopimuksen olemassaolon, saa luovuttamispyynnön toiselta osapuolelta, jonka kanssa sillä ei ole luovuttamista koskevaa sopimusta, se voi pitää tätä yleissopimusta luovuttamisen oikeusperustana kaikkien niiden rikosten osalta, joihin tätä artiklaa sovelletaan.

6. Osapuolet, jotka asettavat luovuttamisen ehdoksi sopimuksen olemassaolon,

a) ilmoittavat tätä yleissopimusta koskevan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa tallettaessaan Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille, pitävätkö ne tätä yleissopimusta oikeusperustana luovuttamista koskevalle yhteistyölle muiden tämän yleissopimuksen osapuolten kanssa, ja

b) jos ne eivät pidä tätä yleissopimusta luovuttamista koskevan yhteistyön oikeusperustana, ne pyrkivät tarvittaessa tekemään luovuttamista koskevia sopimuksia muiden tämän yleissopimuksen osapuolten kanssa tämän artiklan täytäntöönpanemiseksi.

7. Osapuolet, jotka eivät aseta luovuttamisen ehdoksi sopimuksen olemassaoloa, tunnustavat keskenään tämän artiklan soveltamisalaan kuuluvat rikokset sellaisiksi rikoksiksi, joiden johdosta rikoksentekijä voidaan luovuttaa.

8. Luovuttamiseen sovelletaan pyynnön vastaanottaneen osapuolen kansallisessa lainsäädännössä tai sovellettavissa luovuttamista koskevissa sopimuksissa määrättyjä ehtoja, mukaan lukien muun muassa luovuttamisen edellytyksenä oleva vähimmäisrangaistus sekä syyt, joiden perusteella pyynnön vastaanottanut osapuoli voi kieltäytyä luovuttamisesta.

9. Jollei osapuolten kansallisessa lainsäädännössä toisin määrätä, ne pyrkivät nopeuttamaan luovuttamismenettelyjä ja yksinkertaistamaan niihin liittyviä todistusaineistoa koskevia vaatimuksia kaikkien tämän artiklan soveltamisalaan kuuluvien rikosten osalta.

10. Jollei pyynnön vastaanottaneen osapuolen kansallisessa lainsäädännössä ja luovuttamista koskevissa sopimuksissa toisin määrätä, tämä osapuoli voi pyynnön esittäneen osapuolen pyynnöstä myös silloin kun pyyntö välitetään Kansainvälisen rikospoliisijärjestön olemassa olevien kanavien kautta, ja vakuututtuaan siitä, että olosuhteet tätä kiireellisesti edellyttävät, ottaa säilöön alueellaan oleskelevan henkilön, jonka luovuttamista pyydetään, tai toteuttaa muut tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen tämän henkilön läsnäolon luovuttamismenettelyssä.

11. Jos osapuoli, jonka alueella rikoksesta epäilty tavataan, ei luovuta häntä tämän artiklan soveltamisalaan kuuluvan rikoksen johdosta pelkästään sillä perusteella, että hän on kyseisen osapuolen kansalainen, tämän osapuolen on luovuttamista pyytäneen osapuolen pyynnöstä ilman aiheetonta viivytystä saatettava asia toimivaltaisten viranomaistensa käsiteltäväksi syytetoimia varten. Nämä viranomaiset tekevät päätöksensä ja käsittelevät asian samalla tavoin kuin muun vastaavanlaisen rikoksen osalta kyseisen osapuolen kansallisen lainsäädännön mukaan. Kyseiset osapuolet toimivat yhteistyössä erityisesti oikeudenkäyntimenettelyyn ja todistusaineistoon liittyvissä kysymyksissä varmistaakseen syytetoimien tehokkuuden.

12. Jos osapuoli saa kansallisen lainsäädäntönsä mukaan luovuttaa kansalaisensa ainoastaan sillä ehdolla, että kyseinen henkilö palautetaan tähän osapuolen haltuun suorittamaan rangaistusta, joka hänelle määrätään sen oikeudenkäynnin seurauksena, jota varten kyseisen henkilön luovuttamista on pyydetty, ja kyseinen osapuoli ja henkilön luovuttamista pyytänyt osapuoli sopivat tästä mahdollisuudesta sekä muista mahdollisesti tarpeellisiksi katsomistaan ehdoista, tällainen ehdollinen luovuttaminen riittää täyttämään tämän artiklan 11 kohdan mukaisen velvoitteen.

13. Jos tuomion täytäntöönpanemista varten pyydetystä luovuttamisesta kieltäydytään sillä perusteella, että luovutettavaksi pyydetty henkilö on pyynnön vastaanottaneen osapuolen kansalainen, pyynnön vastaanottaneen osapuolen on pyynnön esittäneen osapuolen hakemuksesta, kansallisen lainsäädäntönsä tämän salliessa ja kyseisen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti, harkittava pyynnön esittäneen osapuolen kansallisen lainsäädännön mukaan määrätyn rangaistuksen tai sen jäljellä olevan osan täytäntöönpanemista.

14. Kun henkilö on oikeudenkäynnin kohteena jonkin tämän artiklan soveltamisalaan kuuluvan rikoksen yhteydessä, hänelle taataan oikeudenmukainen kohtelu oikeudenkäynnin kaikissa vaiheissa, mukaan lukien kaikki ne oikeudet ja takeet, jotka on säädetty sen osapuolen kansallisessa lainsäädännössä, jonka alueella kyseinen henkilö oleskelee.

15. Tämän yleissopimuksen määräysten ei tulkita asettavan luovuttamisvelvollisuutta, jos pyynnön vastaanottaneella osapuolella on painavat perusteet uskoa, että pyyntö on esitetty henkilön asettamiseksi syytteeseen tai rankaisemiseksi hänen sukupuolensa, rotunsa, kielensä, uskontonsa, kansalaisuutensa, etnisen alkuperänsä tai poliittisten mielipiteidensä perusteella tai että pyynnön noudattaminen vahingoittaisi tämän henkilön asemaa jostakin näistä syistä.

16. Osapuolet eivät voi kieltäytyä täyttämästä luovuttamispyyntöä pelkästään sillä perusteella, että rikokseen katsotaan liittyvän myös verotuksellisia asioita.

17. Ennen luovuttamisesta kieltäytymistä pyynnön vastaanottanut osapuoli neuvottelee tarvittaessa pyynnön esittäneen osapuolen kanssa antaakseen sille riittävän tilaisuuden esittää mielipiteensä ja antaa esittämiään väitteitä tukevia tietoja.

18. Pyynnön vastaanottanut osapuoli ilmoittaa pyynnön esittäneelle osapuolelle luovuttamista koskevasta päätöksestään. Pyynnön vastaanottanut osapuoli ilmoittaa pyynnön esittäneelle osapuolelle kaikki luovuttamisesta kieltäytymiseen liittyvät syyt, ellei pyynnön vastaanottaneen osapuolen kansallinen lainsäädäntö tai kansainväliset oikeudelliset velvoitteet estä sitä näin tekemästä.

19. Allekirjoittaessaan tämän yleissopimuksen tai tallettaessaan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa kukin osapuoli ilmoittaa Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille sen viranomaisen nimen ja osoitteen, joka on vastuussa luovuttamista tai väliaikaista säilöön ottamista koskevien pyyntöjen tekemisestä tai vastaanottamisesta. Pääsihteeri laatii rekisterin osapuolten nimeämistä viranomaisista ja pitää sen päivitettynä. Kukin osapuoli varmistaa, että rekisterin sisältämät tiedot ovat aina ajan tasalla.

20. Osapuolet pyrkivät tekemään kahden- ja monenvälisiä sopimuksia tai järjestelyjä luovuttamisten toteuttamiseksi tai tehostamiseksi.

38 artikla

Tuomittujen siirtäminen

Osapuolet voivat tuomittujen oikeudet huomioon ottaen harkita liittymistä kahden- tai monenvälisiin sopimuksiin tai järjestelyihin, jotka koskevat tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädetyistä rikoksista vankeusrangaistukseen tai muuhun vapaudenmenetykseen tuomittujen henkilöiden siirtämistä alueelleen, jotta nämä henkilöt voisivat suorittaa rangaistuksensa loppuun tällä alueella. Osapuolet voivat myös ottaa huomioon seikkoja, jotka liittyvät suostumukseen, kuntoutukseen ja takaisin yhteiskuntaan sopeutumiseen.

39 artikla

Rikosasian käsittelyn siirtäminen

1. Syytetoimien keskittämiseksi osapuolet harkitsevat mahdollisuutta siirtää toisilleen sellaiset syytetoimet, jotka koskevat tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistavaksi säädettyä rikosta, kun tällaisen siirron katsotaan palvelevan asianmukaisen lainkäytön tarpeita, ja erityisesti kun usealla valtiolla on tuomiovalta.

2. Jos osapuoli, joka asettaa rikosasian siirtämisen ehdoksi sopimuksen olemassaolon, saa siirtämistä koskevan pyynnön toiselta osapuolelta, jonka kanssa sillä ei ole siirtämistä koskevaa sopimusta, se voi pitää tätä yleissopimusta siirtämisen oikeusperustana kaikkien niiden rikosten osalta, joihin tätä artiklaa sovelletaan.

40 artikla

Keskinäistä oikeusapua koskevat yleiset periaatteet ja menettelyt

1. Osapuolet antavat toisilleen mahdollisimman laajaa keskinäistä oikeusapua tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyihin rikoksiin liittyvässä tutkinnassa, syytetoimissa ja oikeudenkäynneissä sekä sähköisen todistusaineiston keräämisessä tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädetyistä rikoksista ja vakavista rikoksista.

2. Keskinäistä oikeusapua annetaan mahdollisimman laajasti pyynnön vastaanottaneen osapuolen asiaan liittyvien lakien, sopimusten ja järjestelyjen mukaisesti sellaisten tutkinta- ja syytetoimien sekä oikeudenkäyntien osalta, jotka liittyvät rikoksiin, joista oikeushenkilö voidaan asettaa vastuuseen pyynnön esittäneen osapuolen alueella tämän yleissopimuksen 18 artiklan mukaisesti.

3. Tämän artiklan mukaista keskinäistä oikeusapua voidaan pyytää seuraaviin tarkoituksiin:

a) todisteiden tai lausuntojen hankkimiseksi henkilöiltä,

b) oikeudellisten asiakirjojen tiedoksi antamista varten,

c) etsintöjä ja takavarikointeja sekä jäädyttämistä varten,

d) etsinnän tai vastaavien toimien suorittamiseksi pääsyn hankkimiseksi tieto- ja viestintäteknisen järjestelmään tallennettuihin sähköisiin tietoihin, niiden takavarikoimiseksi tai vastaavalla tavalla turvaamiseksi ja niiden luovuttamiseksi tämän yleissopimuksen 44 artiklan mukaisesti,

e) liikennetietojen reaaliaikaiseksi keräämiseksi tämän yleissopimuksen 45 artiklan mukaisesti,

f) sisältötietojen hankkimiseksi tämän yleissopimuksen 46 artiklan mukaisesti,

g) esineiden ja paikkojen tutkimiseksi,

h) tietojen, todisteiden ja asiantuntija-arvioiden hankkimiseksi,

i) alkuperäiskappaleiden tai oikeaksi todistettujen jäljennösten hankkimiseksi asiaan liittyvistä asiakirjoista ja tiedoista, mukaan lukien valtion sekä pankki-, rahoitus- ja liiketoiminta-asiakirjat,

j) rikoksen tuottaman hyödyn, omaisuuden, rikoksentekovälineiden tai muiden esineiden tunnistamiseksi tai jäljittämiseksi todistelua varten,

k) henkilöiden vapaaehtoisen esiintymisen helpottamiseksi pyynnön esittäneen osapuolen alueella,

l) rikoksen tuottaman hyödyn takaisin hankkimiseksi,

m) muun sellaisen avun saamiseksi, joka ei ole pyynnön vastaanottaneen osapuolen kansallisen lainsäädännön vastaista.

4. Osapuolen toimivaltaiset viranomaiset voivat ilman ennakkopyyntöä toimittaa rikosasioihin liittyviä tietoja toisen osapuolen toimivaltaiselle viranomaiselle, tämän kuitenkaan rajoittamatta kansallisen lainsäädännön soveltamista, jos ne katsovat, että nämä tiedot voivat auttaa toisen osapuolen viranomaista tutkimusten ja rikosoikeudenkäynnin aloittamisessa tai menestyksellisessä loppuun saattamisessa tai saattavat johtaa siihen, että jälkimmäinen osapuoli esittää tämän yleissopimuksen mukaisen pyynnön.

5. Tietojen toimittaminen tämän artiklan 4 kohdan mukaisesti ei rajoita tutkimuksia ja rikosoikeudenkäyntiä siinä valtiossa, jonka toimivaltaiset viranomaiset ovat toimittaneet tiedot. Tiedot vastaanottaneet toimivaltaiset viranomaiset noudattavat pyyntöä tietojen pitämisestä luottamuksellisina, myös väliaikaisesti, tai niiden käytölle asetettuja rajoituksia. Tämä ei kuitenkaan estä tiedot vastaanottanutta osapuolta paljastamasta oikeudenkäynnissään syytetyn syyttömyyden osoittavia tietoja. Tällaisessa tapauksessa tiedot vastaanottanut osapuoli ilmoittaa asiasta tiedot toimittaneelle osapuolelle ennen tietojen paljastamista ja pyydettäessä neuvottelee tiedot toimittaneen osapuolen kanssa. Mikäli ennalta ilmoittaminen ei poikkeustapauksessa ole mahdollista, tiedot vastaanottanut osapuoli ilmoittaa viipymättä tietojen paljastamisesta tiedot toimittaneelle osapuolelle.

6. Tämän artiklan määräykset eivät vaikuta velvoitteisiin, jotka perustuvat muuhun kahden- tai monenväliseen sopimukseen, jonka määräykset koskevat tai tulevat koskemaan tai osittain keskinäistä oikeusapua kokonaan tai osittain.

7. Tämän artiklan mukaisesti esitettyihin pyyntöihin sovelletaan tämän artiklan 8–31 kohtaa, jos kyseisiä osapuolia ei sido sopimus keskinäisestä oikeusavusta. Jos näitä osapuolia sitoo tällainen sopimus, sovelletaan sen vastaavia määräyksiä, elleivät osapuolet päätä soveltaa niiden sijasta tämän artiklan 8–31 kohtaa. Osapuolia kannustetaan voimakkaasti soveltamaan näitä kohtia, mikäli ne helpottavat yhteistyötä.

8. Osapuolet voivat kieltäytyä antamasta tämän artiklan mukaista apua kaksoisrangaistavuuden puuttumisen perusteella. Pyynnön vastaanottanut osapuoli voi kuitenkin katsoessaan sen tarkoituksenmukaiseksi antaa apua harkitsemassaan määrin riippumatta siitä, olisiko vastaava teko rangaistava pyynnön vastaanottaneen osapuolen kansallisen lainsäädännön mukaan. Apu voidaan evätä, jos pyynnöt koskevat vähämerkityksisiä asioita tai asioita, joita varten pyydetty yhteistyö tai apu on saatavissa tämän yleissopimuksen muiden määräysten mukaisesti.

9. Henkilö, joka on vangittuna tai suorittamassa rangaistusta yhden osapuolen alueella ja jonka läsnäoloa toisen osapuolen alueella pyydetään tunnistamista tai todistajanlausuntoa varten tai muuten avustamaan todistusaineiston hankkimisessa tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyihin rikoksiin liittyvää tutkintaa, syytetoimia tai oikeudenkäyntiä varten, voidaan siirtää seuraavin edellytyksin:

a) henkilö antaa vapaaehtoisen tietoisen suostumuksensa,

b) molempien osapuolten toimivaltaiset viranomaiset sopivat asiasta osapuolten tarkoituksenmukaisiksi katsomien ehtojen mukaisesti.

10. Tämän artiklan 9 kohdan soveltamista varten

a) osapuolella, jonka haltuun henkilö on siirretty, on valtuudet ja velvoite pitää siirretty henkilö säilössä, jollei hänet siirtänyt osapuoli toisin pyydä tai valtuuta,

b) osapuoli, jonka haltuun henkilö siirretään, panee välittömästi täytäntöön velvoitteensa palauttaa henkilö hänet siirtäneen osapuolen haltuun, ennakolta sovitun mukaisesti tai siten kuin näiden osapuolten toimivaltaiset viranomaiset muuten sopivat,

c) osapuoli, jonka haltuun henkilö on siirretty, ei vaadi hänet siirtänyttä osapuolta käynnistämään luovuttamismenettelyä henkilön palauttamiseksi,

d) laskettaessa rangaistuksen kestoa henkilön siirtäneessä valtiossa hänen hyväkseen lasketaan aika, jonka hän ollut vapautensa menettäneenä sen osapuolen alueella, jonka haltuun hänet on siirretty.

11. Ellei osapuoli, jonka hallusta henkilö siirretään tämän artiklan 9 ja 10 kohdan mukaisesti, siihen suostu, kyseistä henkilöä ei hänen kansalaisuudestaan riippumatta aseteta syytteeseen, vangita tai rangaista eikä hänen henkilökohtaista vapauttaan muutoin rajoiteta sen valtion alueella, johon hänet siirretään, sellaisten tekojen, laiminlyöntien tai tuomioiden perusteella, jotka edelsivät hänen lähtöään sen valtion alueelta, josta hänet on siirretty.

12. a) Kukin osapuoli nimeää keskusviranomaisen tai keskusviranomaiset, jolla on velvollisuus ja valtuudet ottaa vastaan keskinäistä oikeusapua koskevia pyyntöjä ja joko panna ne täytäntöön tai välittää ne edelleen toimivaltaisille viranomaisille täytäntöönpantaviksi. Jos osapuolella on erityinen alue, jolla on erillinen keskinäistä oikeusapua koskeva järjestelmä, se voi nimetä erillisen keskusviranomaisen, jolla on samat tehtävät kyseisellä alueella.

b) Keskusviranomaiset varmistavat vastaanotettujen pyyntöjen nopean ja asianmukaisen täytäntöönpanon tai välittämisen toimivaltaiselle viranomaiselle. Tapauksissa, joissa keskusviranomainen välittää pyynnön toimivaltaiselle viranomaiselle täytäntöönpantavaksi, se kehottaa toimivaltaista viranomaista panemaan pyyntö nopeasti ja asianmukaisesti täytäntöön.

c) Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri saa ilmoituksen tätä tarkoitusta varten määrätystä keskusviranomaisesta kunkin osapuolen tallettaessa tätä yleissopimusta koskevan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa, ja laatii ja pitää päivitettynä rekisterin osapuolten nimeämistä keskusviranomaisista. Kukin osapuoli varmistaa, että rekisterin sisältämät tiedot ovat aina ajan tasalla.

d) Keskinäistä oikeusapua koskevat pyynnöt ja kaikki niihin liittyvät viestit toimitetaan osapuolten nimeämille keskusviranomaisille. Tämä vaatimus ei rajoita osapuolen oikeutta vaatia, että tällaiset pyynnöt ja viestit toimitetaan sille diplomaattiteitse ja kiireellisissä tapauksissa ja osapuolten niin sopiessa mahdollisuuksien mukaan Kansainvälisen rikospoliisijärjestön Interpolin kautta.

13. Pyynnöt esitetään kirjallisesti tai mahdollisuuksien mukaan millä tahansa tavalla, josta syntyy kirjallinen merkintä, pyynnön vastaanottavan osapuolen hyväksymällä kielellä siten, että pyynnön vastaanottava osapuoli pystyy varmistumaan pyynnön aitoudesta. Kukin osapuoli ilmoittaa Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille hyväksymänsä kielen tai kielet tallettaessaan tätä yleissopimusta koskevan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa. Kiireellisissä tapauksissa ja osapuolten niin sopiessa pyynnöt voidaan esittää suullisesti, mutta ne vahvistetaan viipymättä kirjallisesti.

14. Elleivät osapuolten vastaavat lait sitä kiellä, niiden keskusviranomaisia kannustetaan välittämään ja ottamaan vastaan keskinäistä oikeusapua koskevia pyyntöjä ja niihin liittyviä viestejä sekä todistusaineistoa sähköisessä muodossa siten, että pyynnön vastaanottanut osapuoli pystyy varmistumaan niiden aitoudesta ja viestinnän turvallisuus on taattu.

15. Keskinäistä oikeusapua koskevassa pyynnössä mainitaan

a) pyynnön esittävä viranomainen,

b) pyynnössä tarkoitetun tutkinnan, syytteen tai oikeudenkäynnin aihe ja luonne sekä tutkinnasta, syytetoimista tai oikeudenkäynnistä vastaavan viranomaisen nimi ja tehtävät,

c) yhteenveto asiaan liittyvistä tosiseikoista, paitsi sellaisten pyyntöjen osalta, jotka koskevat oikeudellisten asiakirjojen tiedoksiantoa,

d) kuvaus pyydetystä avusta ja tiedot menettelytavoista, joita pyynnön esittänyt osapuoli toivoo noudatettavan,

e) jos se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, asianomaisten henkilöiden henkilötiedot, olinpaikka ja kansalaisuus sekä kaikkien asiaan liittyvien esineiden tai tilien alkuperämaa, kuvaus ja sijaintipaikka,

f) tarpeen mukaan ajanjakso, jolta todistusaineistoa, tietoja tai muuta apua pyydetään, ja

g) tarkoitus, johon todisteita, tietoja tai muuta apua pyydetään.

16. Pyynnön vastaanottanut osapuoli voi pyytää lisätietoja, jos se on tarpeen pyynnön täytäntöönpanemiseksi sen kansallisen lainsäädännön mukaisesti tai se voi helpottaa pyynnön täytäntöönpanoa.

17. Pyyntö pannaan täytäntöön pyynnön vastaanottaneen osapuolen kansallisen lainsäädännön mukaisesti, sen kansallisen lainsäädännön sallimassa laajuudessa ja mahdollisuuksien mukaan pyynnössä esitettyjä menettelyjä noudattaen.

18. Kun osapuolen oikeusviranomaisten on kuultava toisen osapuolen alueella olevaa henkilöä todistajan, uhrin tai asiantuntijan asemassa, jälkimmäinen osapuoli voi mahdollisuuksien mukaan ja kansallisen lainsäädäntönsä perusperiaatteiden sallimissa rajoissa sallia ensimmäisen osapuolen pyynnöstä kuulemisen järjestämisen videokokouksena, jollei ole mahdollista tai suotavaa, että kyseinen henkilö esiintyy pyynnön esittäneen osapuolen alueella. Osapuolet voivat sopia, että pyynnön esittäneen osapuolen oikeusviranomainen toimittaa kuulemisen ja että pyynnön vastaanottaneen osapuolen oikeusviranomainen osallistuu siihen. Jos pyynnön vastaanottaneella osapuolella ei ole käytettävissään videokokoukseen tarvittavia teknisiä välineitä, pyynnön esittänyt osapuoli voi järjestää ne osapuolten keskinäisestä sopimuksesta.

19. Pyynnön esittänyt osapuoli ei välitä pyynnön vastaanottaneelta osapuolelta saatuja tietoja tai todisteita tai käytä niitä muuhun kuin pyynnössä ilmoitettuun tutkintaan, syytetoimiin tai oikeudenkäyntiin ilman pyynnön vastaanottaneen osapuolen ennakolta antamaa suostumusta. Tämän kohdan määräykset eivät estä pyynnön esittänyttä osapuolta paljastamasta oikeudenkäynnissään syytetyn syyttömyyden osoittavia tietoja tai todisteita. Viimeksi mainitussa tapauksessa pyynnön esittänyt osapuoli ilmoittaa asiasta pyynnön vastaanottaneelle osapuolelle ennen tietojen tai todisteiden paljastamista ja pyydettäessä neuvottelee pyynnön vastaanottaneen osapuolen kanssa. Jos ennakolta ilmoittaminen ei poikkeustapauksessa ole mahdollista, pyynnön esittänyt osapuoli ilmoittaa viipymättä pyynnön vastaanottaneelle osapuolelle tietojen tai todisteiden paljastamisesta.

20. Pyynnön esittänyt osapuoli voi vaatia, että pyynnön vastaanottanut osapuoli pitää pyynnön ja sen sisällön luottamuksellisina, paitsi niiltä osin kuin niiden paljastaminen on pyynnön täytäntöönpanon kannalta välttämätöntä. Jos pyynnön vastaanottanut osapuoli ei voi noudattaa luottamuksellisuuden vaatimusta, se ilmoittaa asiasta viipymättä pyynnön esittäneelle osapuolelle.

21. Keskinäinen oikeusapu voidaan evätä,

a) jos pyyntöä ei ole esitetty tämän artiklan määräysten mukaisesti,

b) jos pyynnön vastaanottanut osapuoli katsoo, että pyynnön täyttäminen saattaa haitata sen täysivaltaisuutta, turvallisuutta, yleistä järjestystä tai muita olennaisia etuja,

c) jos pyynnön vastaanottaneen osapuolen kansallinen lainsäädäntö estäisi sen viranomaisia toteuttamasta pyydettyjä toimenpiteitä vastaavan rikoksen osalta, joka olisi tutkinnan, syytetoimien tai oikeudenkäynnin kohteena niiden toimivallan alueella,

d) jos pyyntöön suostuminen olisi pyynnön vastaanottaneen osapuolen oikeusjärjestelmän vastaista keskinäisen oikeusavun osalta.

22. Tämän yleissopimuksen määräysten ei tulkita asettavan velvollisuutta antaa keskinäistä oikeusapua, jos pyynnön vastaanottaneella osapuolella on perusteltu syy uskoa, että pyyntö on esitetty henkilön asettamiseksi syytteeseen tai rankaisemiseksi hänen sukupuolensa, rotunsa, kielensä, uskontonsa, kansalaisuutensa, etnisen alkuperänsä tai poliittisten mielipiteidensä perusteella tai pyynnön noudattaminen vahingoittaisi kyseisen henkilön asemaa mistä tahansa edellä mainitusta syystä.

23. Osapuolet eivät voi kieltäytyä keskinäisen oikeusavun antamisesta yksinomaan sillä perusteella, että rikokseen katsotaan liittyvän myös verotuksellisia asioita.

24. Osapuolet eivät kieltäydy antamasta tämän artiklan mukaista keskinäistä oikeusapua pankkisalaisuuden perusteella.

25. Keskinäisen oikeusavun antamisesta kieltäytyminen on perusteltava.

26. Pyynnön vastaanottanut osapuoli panee keskinäistä oikeusapua koskevan pyynnön täytäntöön mahdollisimman nopeasti ja ottaa mahdollisimman täysimittaisesti huomioon pyynnön esittäneen osapuolen ehdottamat määräajat, joille on esitetty perustelut mieluiten itse pyynnössä. Pyynnön vastaanottanut osapuoli vastaa pyynnön esittäneen osapuolen kohtuullisiin tiedusteluihin pyynnön käsittelyn tilanteesta ja etenemisestä. Pyynnön esittänyt osapuoli ilmoittaa viipymättä pyynnön vastaanottaneelle osapuolelle, kun pyydettyä apua ei enää tarvita.

27. Pyynnön vastaanottanut osapuoli voi lykätä keskinäisen oikeusavun antamista sillä perusteella, että se haittaa aloitettua tutkintaa, syytetoimia tai oikeudenkäyntiä.

28. Ennen pyynnön hylkäämistä tämän artiklan 21 kohdan mukaisesti tai sen täytäntöönpanon lykkäämistä tämän artiklan 27 kohdan mukaisesti pyynnön vastaanottanut osapuoli neuvottelee pyynnön esittäneen osapuolen kanssa siitä, voidaanko apua antaa sen tarpeellisiksi katsomien ehtojen mukaisesti. Jos pyynnön esittänyt osapuoli hyväksyy avun näillä ehdoilla, sen on noudatettava niitä.

29. Tämän artiklan 11 kohdan soveltamista rajoittamatta todistajaa, asiantuntijaa tai muuta henkilöä, joka pyynnön esittäneen osapuolen pyynnöstä suostuu todistamaan oikeudenkäynnissä tai avustamaan tutkinnassa, syytetoimissa tai oikeudenkäynnissä pyynnön esittäneen osapuolen alueella, ei aseteta syytteeseen, vangita tai rangaista eikä hänen henkilökohtaista vapauttaan muutoin rajoiteta tällä alueella sellaisten tekojen, laiminlyöntien tai tuomioiden perusteella, jotka edelsivät hänen lähtöään pyynnön vastaanottaneen osapuolen alueelta. Tällainen koskemattomuus päättyy, kun todistaja, asiantuntija tai muu henkilö, jolla on ollut tilaisuus poistua pyynnön esittäneen osapuolen alueelta 15 peräkkäisen päivän tai osapuolten sopiman ajanjakson kuluessa siitä päivästä, jona hänelle on virallisesti ilmoitettu, ettei hänen läsnäolonsa enää ole tarpeen oikeusviranomaisille, on kuitenkin vapaaehtoisesti jäänyt pyynnön esittäneen osapuolen alueelle tai poistuttuaan sieltä palannut takaisin omasta tahdostaan.

30. Pyynnön täytäntöönpanosta aiheutuvista tavanomaisista kustannuksista vastaa pyynnön vastaanottanut osapuoli, elleivät kyseiset osapuolet toisin sovi. Jos pyynnön täytäntöönpano vaatii huomattavia tai tavallisuudesta poikkeavia menoja, osapuolet neuvottelevat keskenään siitä, millaisin ehdoin pyyntö pannaan täytäntöön ja millä tavoin kustannuksista vastataan.

31. Pyynnön vastaanottanut osapuoli

a) antaa pyynnön esittäneelle osapuolelle jäljennökset hallussaan olevista valtion aineistoista, asiakirjoista tai tiedoista, jotka sen kansallisen lainsäädännön mukaan ovat julkisia,

b) voi harkintansa mukaan antaa pyynnön esittäneelle osapuolelle kokonaan, osittain tai asianmukaisiksi katsominsa ehdoin jäljennökset hallussaan olevista valtion aineistoista, asiakirjoista tai tiedoista, jotka sen kansallisen lainsäädännön mukaan eivät ole julkisia.

32. Osapuolet harkitsevat tarvittaessa mahdollisuutta tehdä kahden- tai monenvälisiä sopimuksia tai järjestelyjä, jotka palvelevat tämän artiklan määräysten tarkoituksia, toteuttavat niitä käytännössä tai vahvistavat niitä.

41 artikla

24/7-verkosto

1. Kukin osapuoli nimeää 24 tuntia vuorokaudessa seitsemänä päivänä viikossa toimivan yhteyspisteen sen varmistamiseksi, että kiireellistä apua voidaan antaa tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyihin rikoksiin liittyvää yksittäistä rikostutkintaa, syytetoimia tai oikeudenkäyntiä varten taikka sähköisen todistusaineiston keräämiseksi, hankkimiseksi ja säilyttämiseksi tämän artiklan 3 kohdassa osoitettuihin tarkoituksiin ja tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten ja vakavien rikosten osalta.

2. Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri saa ilmoitukset yhteyspisteistä ja pitää yllä päivitettävää rekisteriä tämän artiklan soveltamista varten nimetyistä yhteyspisteistä ja lähettää vuosittain osapuolille päivitetyn luettelon yhteyspisteistä.

3. Tällaiseen apuun sisältyy seuraavissa toimenpiteissä avustaminen tai pyynnön vastaanottaneen osapuolen kansallisen lainsäädännön ja käytäntöjen salliessa niiden suorittaminen:

a) teknisten neuvojen antaminen,

b) tallennettujen sähköisten tietojen säilyttämisen varmistaminen tämän yleissopimuksen 42 ja 43 artiklan mukaisesti, kuten tarvittaessa tiedon antaminen palveluntarjoajan sijaintipaikasta, jos se on pyynnön vastaanottaneen osapuolen tiedossa, pyynnön esittäneen osapuolen avustamiseksi pyynnön esittämisessä,

c) todisteiden kerääminen ja oikeudellisten tietojen antaminen,

d) epäiltyjen paikantaminen, tai

e) sähköisten tietojen antaminen hätätilanteen estämiseksi.

4. Osapuolen yhteyspisteellä tulee olla valmiudet viestintään toisen osapuolen yhteyspisteen kanssa nopeutettua menettelyä noudattaen. Jos osapuolen nimeämä yhteyspiste ei ole keskinäisestä oikeusavusta tai rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta vastaavan osapuolen viranomaisen tai viranomaisten osa, yhteyspiste varmistaa, että se pystyy koordinoimaan toimintaansa tällaisen viranomaisen tai viranomaisten kanssa nopeutettua menettelyä noudattaen.

5. Kukin osapuoli varmistaa, että sillä on käytettävissään koulutettua ja toimintavalmista henkilökuntaa 24/7-verkoston toiminnan varmistamiseksi.

6. Osapuolet voivat myös soveltuvin osin ja kansallisen lainsäädäntönsä rajoissa käyttää ja vahvistaa olemassa olevia valtuutettuja yhteyspisteverkostoja, kuten tietokoneavusteisiin rikoksiin erikoistuneita Kansainvälinen rikospoliisijärjestön 24/7-verkostoja, nopean poliisiviranomaisten välisen yhteistyön ja muiden tietojenvaihtoyhteistyön menettelyjen toteuttamiseksi.

42 artikla

Kansainvälinen yhteistyö tallennettujen sähköisten tietojen säilyttämisen nopeaa varmistamista varten

1. Osapuoli voi pyytää toista osapuolta määräämään tai muutoin tämän yleissopimuksen 25 artiklan mukaisesti nopeasti varmistamaan sellaisten sähköisten tietojen säilyttämisen, jotka on tallennettu jälkimmäisen osapuolen alueella sijaitsevaan tieto- ja viestintätekniseen järjestelmään ja joiden osalta pyynnön esittänyt osapuoli aikoo esittää keskinäistä oikeusapua koskevan pyynnön sähköisiin tietoihin kohdistuvaa etsintää tai vastaavaa pääsyn hankkimista, takavarikon tai vastaavan turvaamistoimen suorittamista tai tietojen luovuttamista varten.

2. Pyynnön esittänyt osapuoli voi käyttää tämän yleissopimuksen 41 artiklassa tarkoitettua 24/7-verkostoa hankkiakseen tietoa tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän avulla tallennettujen sähköisten tietojen sijainnista ja tarvittaessa palveluntarjoajan sijaintipaikasta.

3. Tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti esitettävässä säilyttämisen varmistamista koskevassa pyynnössä mainitaan

a) säilyttämisen varmistamista pyytävä viranomainen,

b) rikostutkinnan, syytetoimien tai oikeudenkäynnin kohteena oleva rikos sekä lyhyt tiivistelmä asiaan liittyvistä tosiseikoista,

c) tallennetut sähköiset tiedot, joiden säilyttäminen on varmistettava, ja niiden yhteys rikokseen,

d) saatavilla tiedot, jotka yksilöivät tallennettujen sähköisten tietojen haltijan tai tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän sijainnin,

e) säilyttämisen varmistamisen tarpeellisuus,

f) pyynnön esittäneen osapuolen aikomus esittää keskinäistä oikeusapua koskeva pyyntö tallennettuihin sähköisiin tietoihin kohdistuvaa etsintää tai vastaavaa pääsyn hankkimista, takavarikon tai vastaavan turvaamistoimen suorittamista tai tietojen luovuttamista varten,

g) tarvittaessa se, että säilyttämisen varmistamista koskeva pyyntö on pidettävä luottamuksellisena eikä sitä saa saattaa käyttäjän tietoon.

4. Saatuaan pyynnön toiselta osapuolelta pyynnön vastaanottanut osapuoli toteuttaa kaikki aiheelliset toimenpiteet varmistaakseen nopeasti pyynnössä osoitettujen sähköisten tietojen säilyttämisen kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti. Pyynnön täytäntöönpanossa ei pidetä kaksoisrangaistavuutta edellytyksenä tietojen säilyttämisen varmistamiselle.

5. Osapuoli, joka pitää kaksoisrangaistavuutta edellytyksenä tallennettuihin sähköisiin tietoihin kohdistuvaa etsintää tai muulla tavoin tapahtuvaa pääsyn hankkimista, takavarikkoa tai vastaavaa turvaamistoimea tai tallennettujen sähköisten tietojen luovutusta varten esitetyn keskinäistä oikeusapua koskevan pyynnön täytäntöönpanolle, voi muiden kuin tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten osalta varata oikeuden olla suostumatta tämän artiklan mukaiseen säilyttämisen varmistamista koskevaan pyyntöön silloin kun sillä on syytä uskoa, että tietojen luovutus-ajankohtana kaksoisrangaistavuuden edellytys ei olisi täytettävissä.

6. Muutoin tietojen säilyttämisen varmistamista koskeva pyyntö voidaan jättää panematta täytäntöön ainoastaan tämän yleissopimuksen 40 artiklan 21 kohdan b ja c alakohdassa ja 22 kohdassa mainittujen perusteiden nojalla.

7. Jos pyynnön vastaanottanut osapuoli uskoo, että tietojen säilyttämisen varmistaminen ei takaisi sitä, että tiedot ovat myöhemmin saatavilla, tai vaarantaisi pyynnön esittäneen osapuolen suorittaman tutkinnan luottamuksellisuuden tai muutoin haittaisi sitä, se ilmoittaa tästä viipymättä pyynnön esittäneelle osapuolelle, joka sitten päättää, tulisiko pyyntö siitä huolimatta panna täytäntöön.

8. Tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti tehdyn pyynnön perusteella tehty tietojen säilyttämisen varmistaminen kestää vähintään 60 päivää, jotta pyynnön esittäneellä osapuolella on mahdollisuus esittää tietoihin kohdistuvaa etsintää tai vastaavaa pääsyn hankkimista, takavarikkoa tai vastaavaa turvaamistoimea tai tietojen luovuttamista koskeva pyyntö. Tällaisen pyynnön vastaanottamisen jälkeen tietojen säilyttäminen varmistetaan edelleen, kunnes pyyntöä koskeva päätös on tehty.

9. Pyynnön esittänyt osapuoli voi ennen tämän artiklan 8 kohdassa mainitun säilyttämisajan päättymistä pyytää sen pidentämistä.

43 artikla

Kansainvälinen yhteistyö säilytettyjen liikennetietojen nopeaa luovuttamista varten

1. Mikäli pyynnön vastaanottanut osapuoli pannessaan täytäntöön tämän yleissopimuksen 42 artiklan mukaisesti esitettyä, yksilöityä viestiä koskevien liikennetietojen säilyttämisen varmistamista koskevaa pyyntöä saa tietää, että viestin siirtoon on ollut osallisena toisen osapuolen alueella oleva palveluntarjoaja, pyynnön vastaanottanut osapuoli luovuttaa pyynnön esittäneelle osapuolelle nopeasti riittävän määrän liikennetietoja, joiden avulla palveluntarjoaja ja viestin siirtoon käytetty polku voidaan tunnistaa.

2. Tämän artiklan 1 kohdan mukaisesta liikennetietojen luovuttamisesta voidaan kieltäytyä ainoastaan tämän yleissopimuksen 40 artiklan 21 kohdan b ja c alakohdassa ja 22 kohdassa mainittujen perusteiden nojalla.

44 artikla

Keskinäinen oikeusapu pääsyn hankkimisessa tallennettuihin sähköisiin tietoihin

1. Osapuoli voi pyytää toiselta osapuolelta tämän alueella olevaan tieto- ja viestintäteknisen järjestelmään tallennettuihin sähköisiin tietoihin kohdistuvaa etsintää tai vastaavaa pääsyn hankkimista, takavarikon tai vastaavan turvaamistoimen suorittamista tai tietojen luovuttamista, mukaan luettuina sähköiset tiedot, joiden säilyttäminen on varmistettu tämän yleissopimuksen 42 artiklan mukaisesti.

2. Pyynnön vastaanottanut osapuoli vastaa pyyntöön soveltamalla tämän yleissopimuksen 35 artiklassa tarkoitettuja asiaan liittyviä kansainvälisiä asiakirjoja ja säädöksiä sekä muiden tämän luvun asiaan liittyvien mukaisesti.

3. Pyyntöön vastataan nopeutettua menettelyä noudattaen, jos

a) on syytä uskoa, että kyseessä olevat tiedot ovat erityisen alttiita häviämiselle tai muuttamiselle, tai

b) tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa asiakirjoissa ja säädöksissä muutoin määrätään nopeutetusta yhteistyöstä.

45 artikla

Keskinäinen oikeusapu liikennetietojen reaaliaikaisessa keräämisessä

1. Osapuolet pyrkivät antamaan toisilleen keskinäistä oikeusapua sellaisten liikennetietojen reaaliaikaisessa keräämisessä, jotka liittyvät tiettyihin niiden alueella tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän avulla siirrettäviin viesteihin. Tämän artiklan 2 kohdan määräykset huomioon ottaen tällaiseen apuun sovelletaan kansallisen lainsäädännön mukaisia ehtoja ja menettelyjä.

2. Kukin osapuoli pyrkii antamaan tällaista apua ainakin sellaisten rikosten osalta, joihin liittyvässä vastaavassa kansallisessa tapauksessa liikennetietoja voitaisiin kerätä.

3. Tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti esitettävässä pyynnössä mainitaan

a) pyynnön esittävän viranomaisen nimi,

b) tiivistelmä keskeisistä tosiseikoista ja sen tutkinnan, syytetoimien tai oikeudenkäynnin luonne, johon pyyntö liittyy,

c) sähköiset tiedot, joihin liittyvien liikennetietojen kerääminen on tarpeen, ja niiden suhde rikokseen,

d) saatavilla olevat tiedot, jotka yksilöivät tietojen omistajan tai käyttäjän tai tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän sijainnin,

e) liikennetietojen keräämistarpeen perustelu,

f) ajanjakso, jolta liikennetietoja on tarpeen kerätä, ja vastaava perustelu sen kestolle.

46 artikla

Keskinäinen oikeusapu sisältötietojen hankkimisessa

Osapuolet pyrkivät antamaan toisilleen keskinäistä oikeusapua tiettyjen tieto- ja viestintäteknisen järjestelmän välityksellä siirrettävien viestien sisältötiedon reaaliaikaisessa keräämisessä tai tallentamisessa osapuoliin sovellettavien sopimusten tai niiden kansallisen lainsäädännön sallimassa laajuudessa.

47 artikla

Lainvalvontayhteistyö

1. Osapuolet toimivat läheisessä yhteistyössä keskenään kansallisten oikeus- ja hallintojärjestelmiensä mukaisesti tehostaakseen lainvalvontaa torjuttaessa tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjä rikoksia. Osapuolet toteuttavat tehokkaat toimenpiteet erityisesti

a) parantaakseen ja ottaakseen tarvittaessa käyttöön viestintäkanavia toimivaltaisten viranomaistensa, virastojensa ja yksiköidensä välille ottaen huomioon olemassa olevat kanavat, Kansainvälinen rikospoliisijärjestön kanavat mukaan luettuina, varman ja nopean tiedonkulun helpottamiseksi kaikista tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten näkökohdista, mukaan lukien yhteydet muuhun rikolliseen toimintaan, jos kyseiset osapuolet pitävät sitä asianmukaisena,

b) toimiakseen yhteistyössä muiden osapuolten kanssa tutkittaessa tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten osalta seuraavia seikkoja:

   i) näihin rikoksiin osallisiksi epäiltyjen henkilöiden henkilöllisyys, olinpaikka ja toiminta tai muiden asiaan liittyvien henkilöiden olinpaikka,

   ii) näiden rikosten tuottaman hyödyn tai rikoksilla hankitun omaisuuden liikkeet,

   iii) näiden rikosten tekemisessä käytetyn tai niiden tekemiseen tarkoitetun omaisuuden, laitteiden tai muiden rikoksentekovälineiden liikkeet,

c) tarjotakseen tarvittaessa analysointiin tai tutkintaan tarvittavat esineet tai tiedot,

d) vaihtaakseen tarvittaessa tietoja muiden osapuolten kanssa erityisistä tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten tekemiseen käytettävistä keinoista ja menetelmistä, mukaan lukien väärän henkilöllisyyden käyttö, väärennettyjen tai muutettujen asiakirjojen tai valeasiakirjojen käyttö ja muut toiminnan salaamiskeinot, sekä tietoverkkorikollisuudessa käytetyistä taktiikoista, tekniikoista ja menettelyistä,

e) helpottaakseen tehokasta yhteensovittamista toimivaltaisten viranomaistensa, virastojensa ja yksiköidensä välillä sekä edistääkseen henkilöstön ja muiden asiantuntijoiden vaihtoa, mukaan lukien yhteyshenkilöiden lähettäminen asianomaisten osapuolten kahdenvälisten sopimusten tai järjestelyjen mukaisesti,

f) vaihtaakseen tietoja ja sovittaakseen yhteen hallinnolliset ja muut toimenpiteet, joita toteutetaan tarvittaessa tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten varhaista havaitsemista varten.

2. Tämän yleissopimuksen täytäntöönpanemiseksi osapuolet harkitsevat lainvalvontaviranomaistensa välistä suoraa yhteistyötä koskevien kahden- tai monenvälisten sopimusten tai järjestelyjen tekemistä, ja jos tällaisia sopimuksia tai järjestelyjä on jo olemassa, niiden muuttamista. Jos kyseisten osapuolten välillä ei ole tällaisia sopimuksia tai järjestelyjä, ne voivat pitää tätä yleissopimusta perustana keskinäiselle lainvalvontayhteistyölle tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten osalta. Aina kun se on tarkoituksenmukaista, osapuolet hyödyntävät täysimääräisesti sopimuksia tai järjestelyjä, mukaan lukien kansainväliset tai alueelliset järjestöt, edistääkseen lainvalvontaviranomaistensa välistä yhteistyötä.

48 artikla

Yhteinen tutkinta

Osapuolet harkitsevat sellaisten kahden- tai monenvälisten sopimusten tai järjestelyjen tekemistä, joiden perusteella toimivaltaiset viranomaiset voivat perustaa yhteisiä tutkintaelimiä tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten osalta, jotka ovat rikostutkinnan, syytetoimien tai oikeudenkäynnin kohteena yhdessä tai useammassa valtiossa. Tällaisten sopimusten tai järjestelyjen puuttuessa yhteiseen tutkintaan voidaan ryhtyä sopimalla siitä tapauskohtaisesti. Kyseiset osapuolet varmistavat, että sen osapuolen täysivaltaisuutta, jonka alueella tutkinta tehdään, kunnioitetaan täysimääräisesti.

49 artikla

Järjestelmät omaisuuden takaisin hankkimiseksi menetetyksi tuomitsemisessa tehtävällä kansainvälisellä yhteistyöllä

1. Antaakseen toisilleen tämän yleissopimuksen 50 artiklan mukaista keskinäistä oikeusapua tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädetyllä rikoksella hankitun tai tällaiseen rikokseen liittyvän omaisuuden osalta kukin osapuoli, kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti

a) toteuttaa tarvittavat toimenpiteet tehdäkseen toimivaltaisille viranomaisilleen mahdolliseksi panna täytäntöön toisen osapuolen tuomioistuimen tekemä päätös menetetyksi tuomitsemista,

b) toteuttaa tarvittavat toimenpiteet tehdäkseen toimivaltaisille viranomaisilleen mahdolliseksi määrä niiden tuomiovaltaan kuuluvissa asioissa tällaisen ulkomaista alkuperää olevan omaisuuden tuomitsemisesta menetetyksi antamalla tuomion rahanpesurikoksesta tai muusta sen tuomiovaltaan kuuluvasta rikoksesta tai noudattamalla muita kansallisen lainsäädännön mukaisia menettelyjä, ja

c) harkitsee tarvittavia toimenpiteitä mahdollistaakseen tällaisen omaisuuden tuomitsemisen menetetyksi ilman rikostuomiota tapauksissa, joissa rikoksentekijää ei voida asettaa syytteeseen kuoleman, pakenemisen tai poissaolo vuoksi, tai muissa vastaavissa tapauksissa.

2. Antaakseen keskinäistä oikeusapua tämän yleissopimuksen 50 artiklan 2 kohdan mukaisesti esitetystä pyynnöstä kukin osapuoli, kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti

a) toteuttaa tarvittavat toimenpiteet tehdäkseen toimivaltaisille viranomaisilleen mahdolliseksi jäädyttää tai takavarikoida omaisuutta sellaisen pyynnön esittäneen osapuolen tuomioistuimen tai toimivaltaisen viranomaisen tekemän jäädyttämis- tai takavarikointipäätöksen perusteella, joka antaa pyynnön vastaanottaneelle osapuolelle perustellun syyn uskoa, että tällaisille toimille on riittävät perusteet ja että omaisuudesta tehtäisiin viime kädessä päätös menetetyksi tuomitsemista tämän artiklan 1 kohdan a alakohdan soveltamiseksi,

b) toteuttaa tarvittavat toimenpiteet tehdäkseen toimivaltaisille viranomaisilleen mahdolliseksi jäädyttää tai takavarikoida omaisuutta pyynnöstä, joka antaa pyynnön vastaanottaneelle osapuolelle perustellun syyn uskoa, että tällaisille toimille on riittävät perusteet ja että omaisuudesta tehtäisiin viime kädessä päätös menetetyksi tuomitsemisesta tämän artiklan 1 kohdan a alakohdassa soveltamiseksi, ja

c) harkitsee lisätoimenpiteitä toteuttamista tehdäkseen toimivaltaisille viranomaisilleen mahdolliseksi säilyttää omaisuutta menetetyksi tuomitsemista varten esimerkiksi tällaisen omaisuuden hankintaan liittyvän ulkomaisen pidätyksen tai rikossyytteen perusteella.

50 artikla

Kansainvälinen yhteistyö menetetyksi tuomitsemista varten

1. Kun osapuoli on saanut sellaiselta osapuolelta, jonka tuomiovaltaan tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistavaksi säädetty rikos kuuluu, pyynnön tuomita menetetyksi alueellaan sijaitseva tämän yleissopimuksen 31 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu rikoksen tuottama hyöty, omaisuus, laite tai muu rikoksentekoväline, se kansallisen oikeusjärjestelmänsä sallimissa rajoissa

a) toimittaa toimivaltaiselle viranomaisilleen pyynnön menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen saamiseksi ja tällainen päätös annetaan, panee sen täytäntöön, tai

b) toimittaa toimivaltaisille viranomaisilleen menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen, jonka pyynnön esittäneen osapuolen alueella oleva tuomioistuin on tehnyt tämän yleissopimuksen 31 artiklan 1 kohdan mukaisesti, pannakseen pyynnön täytäntöön pyydetyssä laajuudessa, siltä osin kuin pyyntö koskee sellaista rikoksen tuottamaa hyötyä, omaisuutta, laitetta tai muuta rikoksentekovälinettä, joka sijaitsee pyynnön vastaanottaneen osapuolen alueella.

2. Kun osapuoli, jonka tuomiovaltaan tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistavaksi säädetty rikos kuuluu, on sitä pyytänyt, pyynnön vastaanottanut osapuoli toteuttaa toimenpiteet tunnistaakseen, jäljittääkseen ja jäädyttääkseen tai takavarikoidakseen tämän yleissopimuksen 31 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun rikoksen tuottaman hyödyn, omaisuuden, laitteen tai muun rikoksentekovälineen viime kädessä menetetyksi tuomitsemista varten, josta määrää joko pyynnön esittänyt osapuoli tai tämän artiklan 1 kohdan mukaisen pyynnön perusteella pyynnön vastaanottanut osapuoli.

3. Tämän yleissopimuksen 40 artiklan määräyksiä sovelletaan tähän artiklaan soveltuvin osin. Tämän artiklan mukaisesti esitettyihin pyyntöihin sisällytetään 40 artiklan 15 kohdassa määrättyjen tietojen lisäksi

a) tämän artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisen pyynnön osalta menetetyksi tuomittavan omaisuuden kuvaus, mukaan lukien mahdollisuuksien mukaan tämän omaisuuden sijainti ja tarvittaessa sen arvioitu arvo sekä selvitys tosiseikoista, joihin pyynnön esittänyt osapuoli nojautuu ja jotka ovat riittävät, jotta pyynnön vastaanottanut osapuoli voi hakea menetetyksi tuomitsemista koskevaa päätöstä kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti,

b) tämän artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisen pyynnön osalta oikeudellisesti pätevä jäljennös pyynnön esittäneen osapuolen antamasta menetetyksi tuomitsemista koskevasta päätöksestä, johon pyyntö perustuu, selvitys tosiseikoista sekä tiedot siitä, missä laajuudessa päätös pyydetään panemaan täytäntöön, selvitys toimenpiteistä, jotka pyynnön esittänyt osapuoli on toteuttanut tehdäkseen vilpittömässä mielessä toimiville kolmansille osapuolille asianmukaisen ilmoituksen ja varmistaakseen oikeussuojan, sekä selvitys siitä, että menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös on lopullinen,

c) tämän artiklan 2 kohdan mukaisen pyynnön osalta selvitys tosiseikoista, joihin pyynnön esittänyt osapuoli nojautuu, ja selostus pyydetyistä toimenpiteistä sekä oikeudellisesti pätevä jäljennös pyynnön perustana olevasta päätöksestä, jos sellainen on saatavissa.

4. Pyynnön vastaanottanut osapuoli tekee tämän artiklan 1 ja 2 kohdan mukaiset päätökset ja toteuttaa niissä tarkoitetut toimenpiteet kansallisen lainsäädäntönsä määräysten ja oikeudenkäyntisääntöjensä tai tätä osapuolta mahdollisesti pyynnön esittäneeseen osapuoleen nähden sitovien kahden- tai monenvälisten sopimusten tai järjestelyjen mukaisesti ja niissä määrätyin edellytyksin.

5. Kukin osapuoli toimittaa Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille jäljennökset tai selostuksen niistä säädöksistään ja määräyksistään, joilla tämä artikla pannaan täytäntöön, sekä niiden myöhemmistä muutoksista.

6. Jos osapuoli haluaa asettaa tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisen ehdoksi asiaa koskevan sopimuksen olemassaolon, se pitää tätä yleissopimusta tarvittavana ja riittävänä sopimusperustana.

7. Tämän artiklan mukaisesta yhteistyöstä voidaan myös kieltäytyä tai väliaikaiset toimenpiteet voidaan lopettaa, jos pyynnön vastaanottanut osapuoli ei saa riittäviä ja oikea-aikaisia todisteita tai jos omaisuuden arvo on vähäinen.

8. Ennen väliaikaisen toimenpiteen lopettamista tämän artiklan mukaisesti pyynnön vastaanottanut osapuoli antaa mahdollisuuksien mukaan pyynnön esittäneelle osapuolelle tilaisuuden esittää perustelunsa toimenpiteen jatkamiselle.

9. Tämän artiklan määräysten ei katsota rajoittavan vilpittömässä mielessä toimivien kolmansien osapuolten oikeuksia.

10. Osapuolet harkitsevat tämän artiklan mukaisen kansainvälisen yhteistyön tehokkuutta edistävien kahden- tai monenvälisten sopimusten tai järjestelyjen tekemistä.

51 artikla

Erityinen yhteistyö

Kansallisen lainsäädännön soveltamista rajoittamatta kukin osapuoli pyrkii toteuttamaan toimenpiteet, jotka tekevät sille mahdolliseksi tutkintaansa, syytetoimiaan tai oikeudenkäyntejään rajoittamatta toimittaa tietoja tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten tuottamasta hyödystä toiselle osapuolelle ilman ennakkopyyntöä, kun se katsoo, että näiden tietojen paljastaminen voi auttaa ne vastaanottanutta osapuolta rikostutkinnan, syytetoimien tai oikeudenkäyntien aloittamisessa tai suorittamisessa tai johtaa siihen, että tämä osapuoli esittää tämän yleissopimuksen 50 artiklan mukaisen pyynnön.

52 artikla

Menetetyksi tuomitun rikoksen tuottaman hyödyn tai omaisuuden palauttaminen ja sen käytöstä määrääminen

1. Osapuolen tämän yleissopimuksen 31 artiklan tai 50 artiklan mukaisesti menetetyksi tuomitseman rikoksen tuottaman hyödyn tai omaisuuden käytöstä määrää kyseinen osapuoli kansallisen lainsäädäntönsä ja hallintomenettelyjensä mukaisesti.

2. Toimiessaan toisen osapuolen tämän yleissopimuksen 50 artiklan mukaisesti esittämästä pyynnöstä osapuolet harkitsevat ensisijaisesti kansallisen lainsäädäntönsä sallimissa rajoissa ja erillisestä pyynnöstä menetetyksi tuomitun rikoksen tuottaman hyödyn tai omaisuuden palauttamista pyynnön esittäneelle osapuolelle, jotta se voi maksaa vahingonkorvausta rikoksen uhreille tai palauttaa rikoksen tuottaman hyödyn tai omaisuuden aiemmille laillisille omistajille.

3. Toimiessaan toisen osapuolen tämän yleissopimuksen 31 ja 50 artiklan mukaisesti esittämästä pyynnöstä osapuoli voi, sen jälkeen kun uhreille suoritettavat korvaukset on otettu asianmukaisesti huomioon, erityisesti harkita tekevänsä sopimuksia tai järjestelyjä

a) rikoksen tuottaman hyödyn tai omaisuuden arvoa vastaava määrä tai tällaisen hyödyn tai omaisuuden myynnistä saadut varat tai niiden osa siirtämiseksi tämän yleissopimuksen 56 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti nimetylle tilille ja tietoverkkorikollisuuden vastustamiseen erikoistuneille hallitusten välisille elimille,

b) rikoksen tuottaman hyödyn tai omaisuuden tai rikoksen tuottaman hyödyn tai omaisuuden myynnistä saatujen varojen jakamiseksi säännöllisesti tai tapauskohtaisesti muiden osapuolten kanssa kansallisen lainsäädäntönsä tai hallinto-menettelyjensä mukaisesti.

4. Elleivät osapuolet toisin päätä, pyynnön vastaanottanut osapuoli voi tarvittaessa vähentää kohtuulliset kustannukset, jotka ovat aiheutuneet tämän artiklan mukaiseen menetetyksi tuomitun omaisuuden palauttamiseen tai sen käytöstä määräämiseen johtaneesta tutkinnasta, syytetoimista tai oikeudenkäynnistä.

VI LUKU

ENNALTA EHKÄISEVÄT TOIMENPITEET

53 artikla

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet

1. Kukin osapuoli pyrkii oikeusjärjestelmänsä perusperiaatteiden mukaisesti ja asianmukaisten lainsäädännöllisten, hallinnollisten ja muiden toimien avulla kehittämään ja toteuttamaan tai ylläpitämään tehokkaita ja yhteensovitettuja toimintatapoja ja parhaita käytäntöjä vähentääkseen nykyisiä tai tulevia mahdollisuuksia harjoittaa tietoverkkorikollisuutta.

2. Kukin osapuoli toteuttaa tarvittavat toimenpiteet voimavarojensa ja kansallisen lainsäädäntönsä perusperiaatteiden mukaisesti edistääkseen asiaan kuuluvien julkisen sektorin ulkopuolisten henkilöiden ja toimijoiden kuten valtiosta riippumattomien järjestöjen, kansalaisjärjestöjen, akateemisten laitosten ja yksityissektorin toimijoiden sekä suuren yleisön aktiivista osallistumista tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten ehkäisemiseen tarkoituksenmukaisin osin.

3. Ennalta ehkäiseviin toimenpiteisiin voi sisältyä seuraavaa:

a) lainvalvontaviranomaisten tai syyttäjien ja asianomaisten julkisen sektorin ulkopuolisten henkilöiden ja toimijoiden kuten valtiosta riippumattomien järjestöjen, kansalaisjärjestöjen, akateemisten laitosten ja yksityissektorin toimijoiden sekä suuren yleisön välisen yhteistyön vahvistaminen tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten ehkäisemiseen ja torjumiseen liittyvien näkökulmien käsittelemiseksi,

b) yleisen tietoisuuden lisääminen tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten olemassaolosta, syistä ja vakavuudesta sekä niiden aiheuttamasta uhasta toteuttamalla julkista tiedotustoimintaa sekä julkisia koulutus-, medialukutaito- ja informaatiolukutaito-ohjelmia ja -opetussuunnitelmia, jotka edistävät yleisön osallistumista tällaisten rikosten ehkäisemiseen ja torjumiseen,

c) kansallisten rikosoikeusjärjestelmien luominen ja niiden valmiuksien kehittämiseen liittyvät pyrkimykset, esimerkiksi rikosoikeusalan ammattilaisten kouluttaminen ja heidän asiantuntemuksensa kehittäminen osana tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten kansallisia ehkäisystrategioita,

d) palveluntarjoajien kannustaminen tehokkaisiin toimenpiteisiin tuotteiden, palveluiden ja asiakkaiden turvallisuuden vahvistamiseksi, silloin kun se on toteutettavissa kansallisten olosuhteiden puolesta ja kansallisen lainsäädännön sallimassa laajuudessa,

e) tietoturvatutkijoiden laillisen toiminnan merkityksen tunnustaminen, silloin kun toiminnan yksinomaisena tarkoituksena on vahvistaa ja parantaa kyseisen osapuolen alueella olevien palveluntarjoajien tuotteiden, palvelujen ja asiakkaiden turvallisuutta, kansallisen lainsäädännön sallimassa laajuudessa ja sen asettamilla ehdoilla,

f) sellaisten ohjelmien ja toiminnan kehittäminen, edistäminen ja tukeminen, joiden tavoitteena on estää tietoverkkorikollisuuden harjoittamiselle alttiita henkilöitä ryhtymästä rikoksiin ja kehittää heidän taitojaan laillisesti,

g) pyrkimys edistää tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädetyistä rikoksista tuomittujen henkilöiden sopeutumista takaisin yhteiskuntaan,

h) strategioiden ja toimintaperiaatteiden kehittäminen kansallisen lainsäädännön mukaisesti tieto- ja viestintäteknisten järjestelmän avulla tapahtuvan sukupuolittuneen väkivallan ehkäisemiseksi ja poistamiseksi sekä haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden erityisten olosuhteiden ja tarpeiden huomioiminen ehkäiseviä toimenpiteitä kehitettäessä,

i) konkreettisten ja kohdennettujen toimien tekeminen lasten turvallisuuden takaamiseksi verkkoympäristössä, muun muassa järjestämällä koulutusta ja lisäämällä yleistä tietoisuutta verkossa tapahtuvasta lasten seksuaalisesta hyväksikäytöstä tai lasten seksuaalisesta riistosta, uudistamalla kansallisia säädöskehyksiä ja edistämällä hyväksikäytön ja riiston ehkäisemiseen tähtäävää kansainvälistä yhteistyötä, sekä sellaisten toimien tekeminen, joilla varmistetaan lapsen seksuaalista hyväksikäyttöä ja lapsen seksuaalista riistoa esittävän aineiston nopea poistaminen,

j) avoimuuden lisääminen ja yleisön osallistumisen edistäminen päätöksentekoprosesseissa sekä yleisön asianmukaisen tiedonsaannin varmistaminen,

k) tietoverkkorikollisuutta koskevan julkisen tiedon etsimistä, vastaanottamista ja välittämistä koskevan vapauden kunnioittaminen, edistäminen ja suojeleminen,

l) tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten uhreille tarkoitettujen tukiohjelmien kehittäminen tai vahvistaminen,

m) tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten tuottaman hyödyn ja niihin liittyvän omaisuuden siirtämisen estäminen ja havaitseminen.

4. Kukin osapuoli ryhtyy tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin varmistaakseen, että tietoverkkorikollisuuden ehkäisemisestä ja torjumisesta vastaava toimivaltainen viranomainen tai viranomaiset ovat yleisön tiedossa ja tavoitettavissa, jotta niille voidaan tarvittaessa ilmoittaa, myös nimettömästi, kaikista tapahtumista, jotka voidaan katsoa tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädetyiksi rikoksiksi.

5. Osapuolet pyrkivät säännöllisin väliajoin arvioimaan olemassa olevia asiaan liittyviä kansallisia säädöskehyksiä ja hallintokäytäntöjä tarkoituksena tunnistaa niiden puutteita ja haavoittuvuuksia ja varmistaa niiden tarkoituksenmukaisuus tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten aiheuttamien muuttuvien uhkien edessä.

6. Osapuolet voivat toimia yhteistyössä keskenään sekä asiaan liittyvien kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen kanssa edistettäessä ja kehitettäessä tässä artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä. Tähän yhteistyöhön kuuluu osallistuminen kansainvälisiin hankkeisiin, joilla pyritään ehkäisemään tietoverkkorikollisuutta.

7. Kukin osapuoli ilmoittaa Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille sellaisen yhden tai useamman viranomaisen nimen ja osoitteen, joka voi avustaa muita osapuolia tietoverkkorikollisuuden ehkäisemiseen tarkoitettujen konkreettisten toimenpiteiden kehittämisessä ja toteuttamisessa.

VII LUKU

TEKNINEN APU JA TIETOJENVAIHTO

54 artikla

Tekninen apu ja valmiuksien kehittäminen

1. Osapuolet harkitsevat kykyjensä mukaan mahdollisimman laajan teknisen avun ja valmiuksien kehittämisen tarjoamista toisilleen, mukaan luettuina koulutus ja muut tukimuodot, kokemusten ja erityistietämyksen keskinäinen vaihtaminen ja teknologian siirto sovituilla ehdoilla ja ottamalla erityisesti huomioon kehittyvien osapuolten edut ja tarpeet, tarkoituksena helpottaa tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien rikosten ehkäisemistä, havaitsemista ja tutkimista ja niihin liittyviä syytetoimia.

2. Osapuolet käynnistävät, kehittävät, toteuttavat tai parantavat tarvittavassa määrin erityisiä koulutusohjelmia tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien rikosten ehkäisemisestä, paljastamisesta ja tutkimisesta sekä niihin liittyvistä syytetoimista vastaavalle henkilöstölleen.

3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu toiminta voi liittyä kansallisen lainsäädännön sallimassa laajuudessa seuraaviin asioihin:

a) tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien rikosten ehkäisemisessä, havaitsemisessa ja tutkimisessa sekä niihin liittyvissä syytetoimissa käytettävät menetelmät ja tekniikat,

b) strategisten toimintatapojen ja lainsäädännön kehittämiseen ja suunnitteluun liittyvien valmiuksien vahvistaminen tietoverkkorikollisuuden ehkäisemiseksi ja torjumiseksi,

c) erityisesti sähköisessä muodossa tapahtuvaan todistusaineiston keräämiseen, säilyttämiseen ja jakamiseen liittyvien valmiuksien lisääminen, mukaan lukien hallussapitoketjun ylläpidon ja rikostekniset analyysit,

d) nykyaikaiset lainvalvontaa tukevat laitteet ja niiden käyttö,

e) toimivaltaisten viranomaisten kouluttaminen keskinäistä oikeusapua koskevien pyyntöjen valmistelussa ja muissa tämän yleissopimuksen vaatimukset täyttävissä yhteistyömuodoissa, erityisesti sähköisen todistusaineiston keräämiseksi, säilyttämiseksi ja jakamiseksi,

f) tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien rikosten tuottaman hyödyn, omaisuuden, laitteiden ja muiden rikoksentekovälineiden liikkeiden ehkäiseminen, havaitseminen ja seuranta sekä menetelmät, joita käytetään rikosten tuottaman hyödyn, omaisuuden, laitteiden tai muiden välineiden siirtämiseen, salaamiseen ja peittämiseen,

g) asianmukaiset ja tehokkaat oikeudelliset ja hallinnolliset järjestelmät ja menetelmät tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien rikosten tuottaman hyödyn takavarikoinnin, menetetyksi tuomitsemisen ja palauttamisen helpottamiseksi,

h) oikeusviranomaisten kanssa yhteistyössä toimivien uhrien ja todistajien suojelussa käytettävät menetelmät,

i) asiaan liittyvään aineelliseen ja prosessioikeuteen ja lainvalvontaviranomaisten tutkintavaltuuksiin sekä kansalliseen ja kansainväliseen sääntelyyn ja kielitaitoon liittyvä koulutus,

4. Osapuolet pyrkivät kansallista lainsäädäntöään noudattaen hyödyntämään muiden osapuolten ja asiaan liittyvien kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen, valtiosta riippumattomien järjestöjen, kansalaisjärjestöjen, akateemisten laitosten ja yksityissektorin toimijoiden asiantuntemusta ja tekemään tiivistä yhteistyötä niiden kanssa tämän yleissopimuksen tehokkaan täytäntöönpanon edistämiseksi.

5. Osapuolet avustavat toisiaan sellaisten tutkimus- ja koulutusohjelmien suunnittelussa ja toteuttamisessa, jotka on tarkoitettu asiantuntemuksen vaihtoon tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetuilla aloilla, ja tätä tarkoitusta varten myös käyttävät tarvittaessa hyväkseen alueellisia ja kansainvälisiä konferensseja ja seminaareja edistääkseen yhteistyötä ja lisätäkseen keskustelua yhteisistä ongelmista.

6. Osapuolet harkitsevat antavansa toisilleen pyynnöstä apua niiden alueilla tehtyjen, tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien rikosten lajeihin, syihin ja vaikutuksiin liittyvien arviointien, selvitysten ja tutkimusten tekemisessä kehittääkseen toimivaltaisten viranomaisten ja asiaan liittyvien kansalaisjärjestöjen, kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, akateemisten laitosten ja yksityisen sektorin toimijoiden kanssa tietoverkkorikollisuuden ehkäisemistä ja torjumista koskevia strategioita ja toimintasuunnitelmia.

7. Osapuolet edistävät sellaista koulutusta ja teknistä apua, joka helpottaa rikoksentekijöiden nopeaa luovuttamista ja keskinäistä oikeusapua. Tällaiseen koulutukseen ja tekniseen apuun voi sisältyä kielikoulutusta, avustamista keskinäistä oikeusapua koskevien pyyntöjen tekemisessä ja käsittelyssä, keskusviranomaisten tai vastaavia tehtäviä hoitavien virastojen henkilöstön asettamista toisten käyttöön ja vaihtoa.

8. Osapuolet lisäävät tarpeellisessa määrin toimia, joiden tarkoituksena on lisätä mahdollisimman paljon teknisen avun ja valmiuksien kehittämisen tehokkuutta kansainvälisissä ja alueellisissa järjestöissä sekä asiaan liittyvien kahden- ja monenvälisten sopimusten ja järjestelyjen puitteissa.

9. Osapuolet harkitsevat vapaaehtoisten järjestelmien luomista avustaakseen taloudellisesti kehittyvien maiden pyrkimyksiä tämän yleissopimuksen täytäntöönpanemiseksi teknisen avun ohjelmien ja valmiuksia kehittävien hankkeiden avulla.

10. Kukin osapuoli pyrkii antamaan vapaaehtoisia avustuksia Yhdistyneiden kansakuntien huumeiden ja rikollisuuden torjunnasta vastaavalle toimistolle edistääkseen toimiston välityksellä ohjelmia ja hankkeita tämän yleissopimuksen panemiseksi täytäntöön teknisen avun ja valmiuksien kehittämisen kautta.

55 artikla

Tietojenvaihto

1. Kukin osapuoli harkitsee tekevänsä tarvittaessa ja yhteistoiminnassa asiaan liittyvien asiantuntijoiden kuten valtiosta riippumattomien järjestöjen, kansalaisjärjestöjen, akateemisten laitosten ja yksityissektorin toimijoiden kanssa analyyseja tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluviin rikoksiin liittyvistä kehityssuuntauksista omalla alueellaan sekä olosuhteista, joissa tällaisia rikoksia tehdään.

2. Osapuolet harkitsevat kehittävänsä ja jakavansa keskenään sekä kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen kautta tietoverkkorikollisuutta koskevia tilastoja, analyyttista asiantuntemusta ja tietoja kehittääkseen mahdollisuuksien mukaan yhteisiä määritelmiä, standardeja ja menetelmiä sekä parhaita käytäntöjä sellaisten rikosten ehkäisemiseksi ja torjumiseksi.

3. Kukin osapuoli harkitsee toteuttavansa tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien rikosten ehkäisemiseen ja torjumiseen liittyvien toimintatapojensa ja käytännön toimenpiteidensä seurantaa ja niiden vaikutuksen ja tehokkuuden arviointia.

4. Osapuolet harkitsevat tietojenvaihtoa tietoverkkorikollisuuteen ja sähköisen todistusaineiston keräämiseen liittyvästä oikeudellisesta, poliittisesta ja teknologisesta kehityksestä.

56 artikla

Yleissopimuksen täytäntöönpano taloudellisen kehityksen ja teknisen avun kautta

1. Osapuolet toteuttavat mahdollisuuksien mukaan toimet, joilla varmistetaan tämän yleissopimuksen paras mahdollinen täytäntöönpano kansainvälisen yhteistyön avulla, ottaen huomioon tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien rikosten yleiset kielteiset vaikutukset yhteiskuntaan ja erityisesti kestävään kehitykseen.

2. Osapuolia kannustetaan voimakkaasti toteuttamaan konkreettiset toimenpiteet mahdollisuuksien mukaan ja sovittaen ne yhteen keskenään sekä kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen kanssa

a) edistääkseen yhteistyötään muiden osapuolten, erityisesti kehittyvien maiden kanssa eri tasoilla pyrkien parantamaan niiden kykyä ehkäistä ja torjua tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvia rikoksia,

b) edistääkseen taloudellista ja aineellista apua, jolla tuetaan muiden osapuolten, erityisesti kehittyvien pyrkimyksiä ehkäistä ja torjua tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvia rikoksia tehokkaasti ja autetaan niitä panemaan tämä yleissopimus täytäntöön,

c) antaakseen teknistä apua muille osapuolille, erityisesti kehittyville maille tarkoituksena auttaa niitä täyttämään tämän yleissopimuksen täytäntöönpanoon liittyvät tarpeensa. Tätä varten osapuolet pyrkivät suorittamaan riittäviä ja säännöllisiä vapaaehtoisia maksuja Yhdistyneiden kansakuntien rahoitusjärjestelmän tilille, joka on osoitettu nimenomaisesti tähän tarkoitukseen,

d) kannustaakseen tarvittaessa valtiosta riippumattomien järjestöjä, kansalaisjärjestöjä, akateemisia laitoksia ja yksityisen sektorin toimijoita sekä rahoituslaitoksia liittymään osapuolten pyrkimyksiin myös tämän artiklan mukaisesti erityisesti tarjoamalla kehittyville maille lisää koulutusohjelmia ja nykyaikaisia laitteita niiden auttamiseksi tämän yleissopimuksen tavoitteiden saavuttamisessa,

e) vaihtaakseen parhaita käytäntöjä ja tietoja tehdyistä toimista avoimuuden lisäämiseksi, päällekkäisyyksien välttämiseksi ja saatujen kokemusten hyödyntämiseksi parhaalla mahdollisella tavalla.

3. Osapuolet harkitsevat alueiden sisäisten, alueellisten ja kansainvälisten ohjelmien käyttämistä, konferenssit ja seminaarit mukaan luettuina, edistääkseen yhteistyötä ja teknistä apua ja lisätäkseen keskustelua yhteisistä ongelmista, mukaan lukien kehittyvien maiden erityiset ongelmat ja tarpeet.

4. Osapuolet varmistavat mahdollisuuksien mukaan, että resursseja ja toimia jaetaan ja ohjataan tukemaan standardien, taitojen, valmiuksien, asiantuntemuksen ja teknisten kyvykkyyksien yhdenmukaistamista tarkoituksena luoda osapuolille yhteiset vähimmäisstandardit tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien rikosten turvasatamien hävittämiseksi ja tietoverkkorikollisuuden torjunnan vahvistamiseksi.

5. Tämän artiklan mukaisten toimenpiteiden on mahdollisuuksien mukaan oltava sellaisia, etteivät ne rajoita olemassa olevia ulkomaanapua koskevia sitoumuksia tai muita kahdenvälisiä, alueellisia tai kansainvälisiä rahoitusyhteistyöjärjestelyjä.

6. Osapuolet voivat tehdä aineellista ja logistista apua koskevia kahdenvälisiä, alueellisia tai monenvälisiä sopimuksia tai järjestelyjä ottaen huomioon rahoitusjärjestelyt, jotka tarvitaan, jotta tämän yleissopimuksen mukaiset kansainvälisen yhteistyön keinot ovat tehokkaita ja jotta tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien rikoksia voidaan ehkäistä, havaita ja tutkia ja niitä koskevia syytetoimia suorittaa.

VIII LUKU

TÄYTÄNTÖÖNPANOJÄRJESTELMÄ

57 artikla

Yleissopimuksen osapuolten konferenssi

1. Tällä yleissopimuksella perustetaan yleissopimuksen osapuolten konferenssi, jonka tarkoituksena on parantaa osapuolten toimintakykyä ja keskinäistä yhteistyötä tämän yleissopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi sekä sen täytäntöönpanon edistämiseksi ja seuraamiseksi.

2. Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri kutsuu osapuolten konferenssin koolle viimeistään vuoden kuluttua tämän yleissopimuksen voimaantulosta. Sen jälkeen konferenssin kokouksia pidetään säännöllisesti konferenssin hyväksymien menettelysääntöjen mukaisesti.

3. Osapuolten konferenssi hyväksyy menettelysäännöt ja säännöt, jotka koskevat tässä artiklassa tarkoitettua toimintaa, mukaan lukien tarkkailijoiden hyväksymistä ja osallistumista sekä toimintamenojen maksamista koskevat säännöt. Tällaisissa säännöissä ja niihin liittyvissä toimissa otetaan huomioon vaikuttavuuden, osallistavuuden, avoimuuden, tuloksellisuuden ja kansallisen omistajuuden kaltaiset periaatteet.

4. Säännöllisistä kokouksistaan päättäessään osapuolten konferenssi ottaa tämän artiklan 3 kohdassa osoitettujen periaatteiden mukaisesti huomioon niiden kokousten ajan ja paikan, joita muut asiaan liittyvät kansainväliset ja alueelliset järjestöt ja järjestelmät, niiden sopimusvalvontaelimet mukaan luettuina, järjestävät vastaavanlaisten asioiden käsittelemiseksi.

5. Osapuolten konferenssi sopii toiminnasta, menettelytavoista ja työmenetelmistä, joilla tämän artiklan 1 kohdassa mainitut tavoitteet on tarkoitus saavuttaa, mukaan lukien

a) tämän yleissopimuksen tehokkaan käytön ja täytäntöönpanon, siihen liittyvien ongelmien tunnistamisen sekä osapuolten tämän yleissopimuksen mukaisen osapuolten toiminnan helpottaminen, myös kannustamalla vapaaehtoisten lahjoitusten edistämistä,

b) tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyihin rikoksiin liittyvää oikeudellista, poliittista ja teknologista kehitystä ja sähköisen todistusaineiston keräämistä koskevien sekä tietoverkkorikollisuuden muotoja ja kehityksen suuntaa ja tällaisten rikosten menestyksellisiä ehkäisy- ja torjuntakäytäntöjä koskevien tietojen vaihdon edistäminen osapuolten sekä asiaan liittyvien kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen ja valtiosta riippumattomien järjestöjen, kansalaisjärjestöjen, akateemisten laitosten ja yksityinen sektorin toimijoiden keskuudessa kansallisen lainsäädännön mukaisesti,

c) yhteistyö asiaan liittyvien kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen sekä valtiosta riippumattomien järjestöjen, kansalaisjärjestöjen, akateemisten laitosten ja yksityisen sektorin toimijoiden kanssa,

d) muiden kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen ja järjestelmien tuottaman merkityksellisen tiedon asiamukainen käyttäminen tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten ehkäisemisessä ja torjumisessa tarpeettoman päällekkäisen työn välttämiseksi,

e) tämän yleissopimuksen täytäntöönpanon tarkastelu säännöllisin väliajoin osapuolten toimesta,

f) suositusten antaminen tämän yleissopimuksen ja sen täytäntöönpanon parantamiseksi sekä yleissopimuksen täydentämiseen tai muuttamiseen liittyvien asioiden käsittely,

g) lisäpöytäkirjojen valmisteleminen ja hyväksyminen tähän yleissopimukseen tämän yleissopimuksen 61 ja 62 artiklan nojalla,

h) tämän yleissopimuksen täytäntöönpanoon liittyvien teknistä apua ja valmiuksien kehittämistä koskevien osapuolten vaatimusten huomioon ottaminen ja konferenssin tältä osin tarpeellisiksi katsomien toimien suositteleminen.

6. Kukin osapuoli toimittaa osapuolten konferenssille tämän vaatimat tiedot lainsäädännöllisistä, hallinnollisista ja muista toimenpiteistään sekä ohjelmistaan, suunnitelmistaan ja käytännöistään, joilla tämä yleissopimus pannaan täytäntöön. Konferenssi selvittää tehokkaimman tavan ottaa vastaan tietoja ja toimia niiden perusteella, mukaan lukien muun muassa osapuolilta ja toimivaltaisilta kansainvälisiltä ja alueellisilta järjestöiltä saadut tiedot. Huomioon voidaan ottaa myös tiedot, jotka on saatu konferenssin määräämillä menettelyillä asianmukaisesti valtuutetuilta asiaan liittyviltä valtiosta riippumattomilta järjestöiltä, kansalaisjärjestöiltä, akateemisilta laitoksilta ja yksityissektorin toimijoiden edustajilta.

7. Tämän artiklan 5 kohdan mukaisesti osapuolten konferenssi voi ottaa tarpeelliseksi katsoessaan käyttöön asianmukaisia arviointijärjestelmiä ja johtaa niitä.

8. Tämän artiklan 5–7 kohdan mukaisesti osapuolten konferenssi voi tarpeelliseksi katsoessaan perustaa asianmukaisia järjestelyjä tai aputoimielimiä avustamaan yleissopimuksen tehokkaassa täytäntöönpanossa.

58 artikla

Sihteeristö

1. Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri antaa yleissopimuksen osapuolten konferenssille tarvittavat sihteeristön palvelut.

2. Sihteeristö

a) avustaa osapuolten konferenssia tässä yleissopimuksessa tarkoitetussa toiminnassa, huolehtii konferenssin istuntojen järjestelyistä sekä antaa niille tarvittavat palvelut,

b) avustaa pyynnöstä osapuolia tässä yleissopimuksessa tarkoitettujen tietojen toimittamisessa osapuolten konferenssille, ja

c) varmistaa tarvittavan yhteensovittamisen asiaan liittyvien kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen sihteeristöjen kanssa.

IX LUKU

LOPPUMÄÄRÄYKSET

59 artikla

Yleissopimuksen täytäntöönpano

1. Kukin osapuoli toteuttaa kansallisen lainsäädäntönsä perusperiaatteiden mukaisesti tarvittavat toimenpiteet, mukaan lukien lainsäädännölliset ja hallinnolliset toimenpiteet, varmistaakseen tämän yleissopimuksen mukaisten velvoitteidensa täytäntöönpanon.

2. Kukin osapuoli voi toteuttaa tässä yleissopimuksessa määrättyjä toimenpiteitä ankarampia toimenpiteitä tämän yleissopimuksen mukaisesti rangaistaviksi säädettyjen rikosten ehkäisemiseksi ja torjumiseksi.

60 artikla

Yleissopimuksen vaikutukset

1. Jos kaksi tai useampi osapuoli on jo tehnyt sopimuksen tähän yleissopimukseen sisältyvistä asioista tai on muutoin järjestänyt suhteensa näiden asioiden osalta tai jos tekevät niin myöhemmin, niillä on oikeus soveltaa myös kyseistä sopimusta tai noudattaa suhteitaan koskevaa järjestelyä.

2. Tämän yleissopimuksen määräykset eivät vaikuta muihin kansainvälisen oikeuden mukaisiin osapuolen oikeuksiin, rajoituksiin, velvoitteisiin tai vastuuseen.

61 artikla

Suhde pöytäkirjoihin

1. Tähän yleissopimukseen voidaan liittää yksi tai useampi pöytäkirja.

2. Tullakseen pöytäkirjan osapuoleksi valtion tai alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön on oltava myös tämän yleissopimuksen osapuoli.

3. Pöytäkirja ei sido tämän yleissopimuksen osapuolta, ellei se tule pöytäkirjan osapuoleksi pöytäkirjan määräysten mukaisesti.

4. Tämän yleissopimuksen pöytäkirjoja tulkitaan yhdessä tämän yleissopimuksen kanssa ottaen huomioon kyseisen lisäpöytäkirjan tarkoituksen.

62 artikla

Lisäpöytäkirjojen hyväksyminen

1. Vaaditaan vähintään 60 osapuolta, jotta osapuolten konferenssi voisi käsitellä lisäpöytäkirjan hyväksymistä. Konferenssi pyrkii kaikin keinoin yksimielisyyteen jokaisesta lisäpöytäkirjasta. Jollei kaikista pyrkimyksistä huolimatta yksimielisyyteen ole päästy, lisäpöytäkirja hyväksytään viime kädessä konferenssin kokouksessa läsnä olevien ja äänestävien osapuolten kahden kolmasosan enemmistöllä.

2. Alueelliset taloudellisen yhdentymisen järjestöt käyttävät tämän artiklan mukaista äänioikeuttaan toimivaltaansa kuuluvissa asioissa äänimäärällä, joka vastaa niiden yleissopimuksen osapuolina olevien jäsenvaltioiden määrää.

Nämä järjestöt eivät käytä äänioikeuttaan, jos niiden jäsenvaltiot käyttävät omaa äänioikeuttaan, ja päinvastoin.

63 artikla

Riitojen ratkaiseminen

1. Osapuolet pyrkivät ratkaisemaan tämän yleissopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat riidat neuvottelemalla tai muulla valitsemallaan rauhanomaisella keinolla.

2. Kahden tai useamman osapuolen välinen tämän yleissopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskeva riita, jota ei voida ratkaista neuvottelemalla kohtuullisessa ajassa, saatetaan yhden tällaisen osapuolen pyynnöstä välitysmenettelyyn. Mikäli osapuolet eivät ole onnistuneet sopimaan välitysmenettelyn järjestämisestä kuuden kuukauden kuluttua välitysmenettelyä koskevan pyynnön esittämisestä, mikä tahansa näistä osapuolista voi saattaa riidan Kansainvälisen tuomioistuimen ratkaistavaksi esittämällä sitä koskevan pyynnön tuomioistuimen perussäännön mukaisesti.

3. Kukin osapuoli voi allekirjoittaessaan, ratifioidessaan tai hyväksyessään tämän yleissopimuksen tai liittyessään siihen ilmoittaa, ettei se katso tämän artiklan 2 kohdan sitovan itseään. Tämän artiklan 2 kohta ei sido muita osapuolia tällaisen varauman tehneisiin osapuoliin nähden.

4. Osapuoli, joka on tehnyt tämän artiklan 3 kohdan mukaisen varauman, voi peruuttaa sen milloin tahansa ilmoittamalla asiasta Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille.

64 artikla

Allekirjoittaminen, ratifiointi, hyväksyminen ja liittyminen

1. Tämä yleissopimus on avoinna allekirjoittamista varten kaikille valtioille Hanoissa vuonna 2025 ja sen jälkeen Yhdistyneiden kansakuntien päämajassa New Yorkissa 31 päivään joulukuuta 2026 saakka.

2. Tämä yleissopimus on myös avoinna allekirjoittamista varten alueellisille taloudellisen yhdentymisen järjestöille, edellyttäen kuitenkin, että vähintään yksi sellaisen järjestön jäsenvaltio on allekirjoittanut tämän yleissopimuksen tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti.

3. Tämä yleissopimus on ratifioitava tai hyväksyttävä. Ratifioimis- tai hyväksymiskirjat talletetaan Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin huostaan. Alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö voi tallettaa ratifioimis- tai hyväksymiskirjansa, jos vähintään yksi sen jäsenvaltioista on tehnyt samoin. Tässä ratifioimis- tai hyväksymiskirjassa alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö ilmoittaa toimivaltansa laajuuden tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa. Kyseinen järjestö ilmoittaa tallettajalle myös kaikista oleellisista muutoksista toimivaltansa laajuudessa.

4. Tämä yleissopimus on avoinna liittymistä varten valtioille ja sellaisille alueellisille taloudellisen yhdentymisen järjestöille, joiden jäsenvaltioista vähintään yksi on tämän yleissopimuksen osapuoli. Liittymiskirjat talletetaan Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin huostaan. Liittyessään yleissopimukseen alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö ilmoittaa toimivaltansa laajuuden tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa. Järjestö ilmoittaa tallettajalle myös kaikista oleellisista toimivaltansa laajuuden muutoksista.

65 artikla

Voimaantulo

1. Tämä yleissopimus tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä sen päivän jälkeen, jona neljäskymmenes ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirja on talletettu. Tätä kohtaa sovellettaessa alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön tallettamaa asiakirjaa ei lasketa erikseen kyseisen järjestön jäsenvaltioiden tallettamien asiakirjojen lisäksi.

2. Sellaisen valtion tai alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön osalta, joka ratifioi tai hyväksyy tämän yleissopimuksen tai liittyy siihen sen jälkeen, kun neljäskymmenes sitä tarkoittava asiakirja on talletettu, tämä yleissopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä sen päivän jälkeen, jona kyseinen valtio tai järjestö on tallettanut asiakirjansa, tai päivänä, jona tämän yleissopimus tulee voimaan tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti, sen mukaan, kumpi päivä on myöhäisempi.

66 artikla

Yleissopimuksen muuttaminen

1. Kun tämän yleissopimuksen voimaantulosta on kulunut viisi vuotta, osapuoli voi ehdottaa siihen muutosta ja toimittaa sen Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille, joka antaa ehdotetun muutoksen tiedoksi osapuolille ja yleissopimuksen osapuolten konferenssille ehdotuksen käsittelyä ja päätöksen tekemistä varten. Osapuolten konferenssi pyrkii kaikin keinoin saavuttamaan yksimielisyyden muutoksesta. Jos kaikki yritykset yksimielisyyden saavuttamiseksi epäonnistuvat eikä sopimukseen päästä, muutoksen hyväksyminen edellyttää viime kädessä osapuolten konferenssin kokouksessa läsnä olevien ja äänestävien osapuolten kahden kolmasosan äänten enemmistöä.

2. Alueelliset taloudellisen yhdentymisen järjestöt käyttävät tämän artiklan mukaista äänioikeuttaan toimivaltaansa kuuluvissa asioissa äänimäärällä, joka vastaa niiden yleissopimuksen osapuolina olevien jäsenvaltioiden määrää. Nämä järjestöt eivät käytä äänioikeuttaan, jos niiden jäsenvaltiot käyttävät omaa äänioikeuttaan, ja päinvastoin.

3. Tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti hyväksytty muutos edellyttää osapuolten ratifiointia tai hyväksymistä.

4. Tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti hyväksytty muutos tulee osapuolen osalta voimaan 90 päivän kuluttua siitä päivästä, jona osapuoli on tallettanut muutosta koskevan ratifioimis- tai hyväksymiskirjan Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin huostaan.

5. Kun muutos tulee voimaan, se sitoo niitä osapuolia, jotka ovat ilmaisseet suostumuksensa tulla sen sitomaksi. Muita osapuolia sitovat edelleen tämän yleissopimuksen määräykset sekä niiden mahdollisesti aikaisemmin ratifioimat tai hyväksymät muutokset.

67 artikla

Irtisanominen

1. Osapuoli voi irtisanoa tämän yleissopimuksen ilmoittamalla siitä kirjallisesti Yhdistyneiden kansakuntien sihteerille. Irtisanominen tulee voimaan vuoden kuluttua päivästä, jona pääsihteeri on vastaanottanut ilmoituksen.

2. Alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö lakkaa olemasta tämän yleissopimuksen osapuoli, kun kaikki sen jäsenvaltiot ovat irtisanoneet yleissopimuksen.

3. Tämän yleissopimuksen irtisanominen tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti tarkoittaa samalla sen pöytäkirjojen irtisanomista.

68 artikla

Tallettaja ja kielet

1. Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri toimii tämän yleissopimuksen tallettajana.

2. Tämän yleissopimuksen alkuperäiskappale, jonka arabian-, englannin-, espanjan-, kiinan-, ranskan- ja venäjänkieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset, talletetaan Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin huostaan.

TÄMÄN VAKUUDEKSI allekirjoittaneet edustajat, hallitustensa siihen asianmukaisesti valtuuttamina, ovat allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.